

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

E

NACRT

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA**

Banja Luka, april 2017. godine

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 71/12), u članu 4. u tački d) poslije riječi: „licima“ briše se riječ: „i“ i dodaje zapeta.

U tački đ) poslije riječi: „drugim organima“ dodaje se zapeta i nove t. e), ž), z) i i) koje glase:

„e) otpornost na požar je sposobnost objekta ili dijela objekta da za utvrđeno vrijeme ispunjava zahtijevanu nosivost (R) i/ili integritet (E) i/ili toplotnu izolaciju (I) i/ili drugo očekivano svojstvo, kako je propisano standardima o ispitivanju i klasifikaciji otpornosti na požar,

ž) evakuacioni put iz objekta je put koji vodi od bilo koje tačke u objektu do spoljnog prostora ili sigurnog i bezbjednog prostora u objektu,

z) koridor evakuacije su građevinski elementi zgrade kojima se ograničavaju prostorije za komunikaciju (hodnici, tampon-prostorije, stepeništa, vjetrobrani, ulaz i slično) i tako sprečava prodor plamena i dima iz prostorija za boravak i drugih prostorija ugroženih požarom, a koje imaju takve karakteristike (otpornost i reakcija na požar, širina, visina i drugo) da omogućavaju da lica zatečena u požaru mogu sigurno i bezbjedno (samostalno ili uz pomoć spasioca) napustiti objekat i

i) zaštitni sistemi i uređaji su sistemi u funkciji bezbjednosti ljudi koji borave u objektu, objekta i vatrogasaca – spasilaca (stabilni sistemi za gašenje požara, stabilni sistemi za dojavu požara, stabilni sistemi za detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, sistemi za kontrolu dima i toplote, sigurnosni sistemi napajanja, instalacije hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilni uređaji za gašenje požara)“.

Član 2.

U članu 6. poslije stava 4. dodaju se novi st. 5, 6. i 7. koji glase:

„(5) U cilju sticanja znanja, vještina i navika neophodnih za unapređivanje i učvršćivanje pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za zaštitu od požara djece i učenika, nadležne školske i predškolske ustanove dužne su da u okviru školskih i predškolskih godišnjih programa rada utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara.

(6) U osnovnim i srednjim školama edukacija o zaštiti od požara će se sprovoditi u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima Ministarstva prosvjete i kulture koji uređuju predmetnu oblast.

(7) Nadzor nad utvrđivanjem i sprovođenjem programa edukacije o zaštiti od požara sprovodi ministarstvo nadležno za poslove prosvjete, koje je dužno da obavijesti Ministarstvo o preduzetim radnjama iz stava 5. ovog člana.“

Član 3.

U članu 8. poslije stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„(2) Razvrstavanje u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu zahtjeva podnesenog na propisanom obrascu od

privrednog društva ili drugog pravnog lica i preduzetnika koje je vlasnik, odnosno korisnik objekata ili zemljišta.“

Dosadašnji stav 2. koji postaje stav 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ministar donosi rješenje za kategorije I i II stepena rizika ugroženosti od požara, a nadležna organizaciona jedinica Ministarstva donosi rješenje za kategorije III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, kojim se subjekti zaštite od požara razvrstavaju u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara.“

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Poslije dosadašnjeg stava 4. koji postaje stav 5, dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„(6) Izgled, sadržaj i uputstvo za popunjavanje obrasca iz stava 2. ovog člana definisaće se propisom o uslovima, osnovima i mjerilima za razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih lica i preduzetnika.“

Član 4.

U članu 9. u stavu 1. poslije riječi: „privredna društva i druga pravna lica“ dodaju se riječi: „i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta“, a riječi: „sa odgovarajućim brojem“ zamjenjuju se riječima: „i odgovarajući broj“.

U stavu 2. poslije riječi: „privredna društva i druga pravna lica“ dodaju se riječi: „preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta“.

U st. 3, 4. i 5. riječi: „Subjekti zaštite od požara“ zamjenjuju se riječima: „Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta“.

Član 5.

Poslije člana 9. dodaje se novi član 9a. koji glasi:

„Član 9a.

(1) Vlasnici, odnosno korisnici objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, ugostiteljski objekti za smještaj, noćni klubovi, ugostiteljski objekti u kojima se služi piće i hrana, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole i predškolske ustanove, domovi kulture, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti, izuzimajući stambene objekte) dužni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju objekata u skladu sa članom 8. ovog zakona u roku od 15 dana od dana početka rada, odnosno od dana dobijanja rješenja za rad od nadležne organizacione jedinice grada, odnosno opštine za navedeni objekat.

(2) Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju objekta u skladu sa članom 8. ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona za objekte koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica, a koji već imaju odobrenje za rad.“

Član 6.

U članu 13. poslije stava 5. dodaju se novi st. 6, 7. i 8. koji glase:

„(6) Plan zaštite od požara (gradova, opština, privrednih društava i drugih pravnih lica i preduzetnika koji su vlasnici, odnosno korisnici objekta ili zemljišta iz člana 9. st. 1. i 2. ovog zakona) mora biti usklađen sa promjenama nastalim kao posljedica urbanističkih, tehničko-tehnoloških i drugih promjena od značaja za zaštitu od požara kroz izmjene i dopune plana zaštite od požara.

(7) Plan zaštite od požara izrađuju organizacije koje su ovlaštene za izradu elaborata zaštite od požara.

(8) Na plan zaštite od požara, kao i na izmjene i dopune, pribavlja se saglasnost nadležne organizacione jedinice Ministarstva.“

Član 7.

U članu 14. poslije tačke ž) dodaje se nova tačka z) koja glasi:

„z) proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta,“.
Dosadašnje t. z) i i) postaju t. i) i j).

Član 8.

Poslije člana 14. dodaju se novi čl. 14a. i 14b. koji glase:

„Član 14a.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta I i II kategorije stepena ugroženosti od požara obavezno imaju Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, a koji moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

(2) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta III i IV kategorije stepena ugroženosti od požara, Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara donose u skladu sa članom 14b. ovog zakona, koji moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

Član 14b.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici poslovnih, industrijskih i objekata javne namjene i slobodnostojećih garaža, a razvrstani su u III i IV kategoriju stepena rizika ugroženosti od požara, a koji nisu obavezni da imaju Plan zaštite od požara prema članu 9. ovog zakona, kao i stambene zgrade, odnosno zajednice etažnih vlasnika, donose Pravila zaštite od požara, koja obuhvataju:

a) organizaciju tehnoloških procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude osigurana bezbjedna evakuacija ljudi i imovine i spriječeno njegovo širenje,

b) zaštitu od požara u zavisnosti od namjene objekta sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara,

v) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara,

g) način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara,

d) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih za sprovođenje preventivnih mjera zaštite od požara i

đ) proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta.

(2) Na obaveze stambene zgrade ne odnose se t. a), b), g), d) i đ) iz stava 1. ovog člana.

(3) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara iz stava 1. tačka v) ovog člana moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

(4) Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da postupaju po proračunima iz Pravila zaštite od požara.“

Član 9.

U članu 15. u tački ž) poslije riječi: „požara“ riječ: „i“ briše se i dodaje zapeta.

U tački z) poslije riječi: „požara“ dodaje se riječ: „i“ i nova tačka i) koja glasi:

„i) zabranjeno je loženje otvorene vatre u šumi i na udaljenosti od 100 metara od ruba šume, izuzev na određenim i za tu namjenu obilježenim mjestima, u skladu sa mjerama zaštite od požara“.

Član 10.

U članu 16. u stavu 1. riječi: „Prostornim, urbanističkim, regulacionim planom i urbanističkim projektom“ zamjenjuju se riječima: „Dokumentima prostornog uređenja“.

U tački v) poslije riječi: „zone“ riječ: „i“ briše se i dodaje zapeta.

U tački g) poslije riječi: „požara“ dodaje se riječ: „i“ i nova tačka d) koja glasi:

„d) nosioci izrade dokumenata prostornog uređenja dužni su da u posebnoj cjelini definišu mjere zaštite od požara i eksplozije“.

Stav 2. mijenja se i glasi:

„(2) U postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja ili u postupku njihove izmjene ili dopune pribavlja se mišljenje Ministarstva u vezi sa planiranim mjerama zaštite od požara.“

Član 11.

U članu 17. u stavu 3. riječ: „pisano“ zamjenjuje se riječima: „u pisanoj formi“.

Član 12.

U članu 19. poslije stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„(3) Svi prodori instalacija: električnih, vodovodnih, grijanja, klimatizacije i ventilacije, između požarnih sektora moraju biti tako izvedeni da sprečavaju prolaz dima i toplote iz jednog požarnog sektora u drugi.

(4) Svi materijali ugrađeni u zidove i druge građevinske elemente između požarnih sektora, kao i vatrootporni premazi potrebno je da imaju mišljenje iz člana 31. stav 2. ovog zakona, a njihova ugradnja mora biti povjerena privrednom društvu ili drugom pravnom licu ovlaštenom od proizvođača.“

Član 13.

U članu 20. st. 1, 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(1) Uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole prilaže se i saglasnost Ministarstva za predviđene mjere i normative zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji.

(2) Ministarstvo u sjedištu daje saglasnost za građenje:

a) objekata za preradu nafte, naftnih derivata, zapaljivih tečnosti i gasova,

b) objekata za proizvodnju eksplozivnih materija,

v) proizvodnih objekata u kojima se na jednom lokalitetu u više objekata obavlja jedinstven tehnološki proces,

g) objekata za proizvodnju električne energije,

d) objekata za proizvodnju energije iz obnovljenih izvora energije (vjetar, bio-gas, solarna energija, geotermalna energija, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda), kao i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom instalirane snage iznad 50 kW,

đ) visokih brana i akumulacija napunjenih vodom, jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje,

e) trafostanice napona iznad 110 kV,

ž) tunela dužih od 1.000 m,

z) međunarodnih i magistralnih produktovoda, gasovoda i naftovoda za transport, gasovoda nazivnog radnog natpritiska više od 16 bara, ukoliko prelaze najmanje dvije opštine, magistralnih i regionalnih toplodalekovoda, objekata za proizvodnju bio-dizela,

i) stadiona za 10.000 i više gledalaca, objekata konstruktivnog raspona 50 m i više, objekata visine 50 m i više, silosa kapaciteta više od 10.000 m³,

j) postrojenja za tretman opasnog otpada, spaljivanjem ili hemijskim postupcima, kapaciteta više od 70 t dnevno,

k) postrojenja za tretman neopasnog otpada spaljivanjem, termičkim i/ili fizičkim, fizičko-hemijskim, hemijskim postupcima, kao i centralnih skladišta i/ili deponija za odlaganje opasnog otpada,

l) regionalnih deponija, odnosno deponija za odlaganje neopasnog otpada za područje koje ima više od 200.000 stanovnika,

lj) aerodroma za javni saobraćaj,

m) pristaništa, luka, marina i pristana (pontona),

n) javne željezničke infrastrukture sa priključcima,

nj) telekomunikacionih objekata, odnosno mreža, sistema ili sredstava koji su od međunarodnog i magistralnog značaja koji se grade na teritoriji dviju ili više opština, zaključno sa glavnim kapacitetima,

o) dalekovoda koji se grade na teritoriji dviju ili više opština,

p) drugih objekata od posebnog značaja za Republiku i

r) auto-puteva i brzih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka na ove puteve i graničnih prelaza.

(3) Nadležne organizacione jedinice Ministarstva daju saglasnost za građenje:

a) objekata i prostora namijenjenih za obavljanje poslovnih djelatnosti,

b) naftovoda, produktovoda i gasovoda,

v) trafostanice napona do 110 kV,

g) dalekovoda koji se grade na teritoriji opštine,

d) skladišnih objekata,

đ) proizvodnih objekata u kojima se na jednom lokalitetu u jednom objektu obavlja jedinstven tehnološki proces,

e) tunela dužine od 200 m do 1.000 m,

ž) objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, ugostiteljski objekti za smještaj, noćni klubovi, ugostiteljski objekti u kojima se služi piće i hrana, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti),

z) objekata zdravstvenih ustanova, stacionara i domova za smještaj lica sa posebnim potrebama i objekata kazneno-popravnih ustanova,

i) objekata blokovskog tipa i visokih objekata,

j) nadzemnih i podzemnih garaža za automobile,

k) telekomunikacionih objekata (baznih stanica), odnosno mreža, sistema ili sredstava koji se grade na teritoriji jedne opštine,

l) deponija, odnosno deponija za odlaganje neopasnog otpada za područje nastanjeno do 200.000 stanovnika,

lj) objekata za proizvodnju energije iz obnovljenih izvora energije (vjetar, bio-gas, solarna energija, geotermalna energija, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda), kao i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom instalisane snage do 50 kW,

m) magistralnih, regionalnih, lokalnih i nekategorisanih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka na ove puteve i

n) objekata za eksploataciju, preradu i oplemenjivanje ruda (površinske kopove).“

Poslije stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„(5) Saglasnost iz člana 20. st. 2. i 3. ovog zakona daje se za cijeli objekat, a kada se objekat gradi po dijelovima za dio objekta, ako taj dio predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu i može se samostalno koristiti.“

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. riječ: „Centar“ zamjenjuje se riječima: „nadležna organizaciona jedinica Ministarstva“ kao u cijelom tekstu zakona u odgovarajućem padežu, a riječi: „(‘Službeni glasnik Republike Srpske’, broj 78/11)“ brišu se.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

Član 14.

U članu 21. stav 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prilog iz stava 1. tačka b) ovog člana izrađuje se za svaki objekat ili dio objekta ili instalacije koje su predmet projektovanja i sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom, sa potpisom i pečatom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.“

Stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 3. i 4.

Član 15.

U članu 22. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom, sa potpisom i pečatom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.“

Član 16.

U članu 23. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Za izradu elaborata iz člana 22. ovog zakona može se ovlastiti organizacija koja ima najmanje dva stalno zaposlena projektanta koji imaju visoku stručnu spremu tehničkog smjera ili završene studije prvog ciklusa sa 240 ESTS bodova, najmanje tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara.“

U stavu 2. poslije riječi: „sjedištu“ dodaju se riječi: „na period od pet godina“.

Poslije stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„(4) Ministar donosi Pravilnik o programu i načinu pripremanja i polaganja stručnog ispita radnika koji rade na poslovima sprovođenja zaštite od požara.“

Član 17.

U članu 24. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole izgrađenog ili rekonstruisanog objekta ili dijela objekta koji predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu i koji se kao takav može samostalno koristiti prilaže se i saglasnost Ministarstva kojom se utvrđuje da su u njima sprovedene mjere zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji.“

U stavu 2. riječi: „stav 2.“ zamjenjuju se riječima: „st. 2. i 5.“, a riječi: „stav 3.“ zamjenjuju se riječima: „st. 3. i 5.“.

U stavu 4. poslije riječi: „Ministarstva“ dodaju se riječi: „na period od pet godina“.

Član 18.

U članu 25. poslije stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„(2) Sistemi za ventilaciju ili klimatizaciju u prostorijama u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće moraju se redovno pregledati, a navedeni sistemi čistiti po potrebi, a najmanje svaka tri mjeseca, o čemu se vodi evidencija.

(3) Gradovi i opštine na teritoriji Republike Srpske dužni su da donesu odluku o formiranju dimnjačarske službe ili potpišu ugovor sa pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost, koja podrazumijeva obavezu čišćenja po potrebi, a najmanje jednom godišnje i kontrole dimovodnih objekata i uređaja za loženje, izuzev individualnih stambenih objekata.“

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.

Poslije stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„(5) Ministar, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje građevinarstvo i ekologiju, donosi podzakonski akt kojim će se propisati uslovi i kriterijumi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti.“

Član 19.

U članu 30. u stavu 4. poslije riječi: „stambenih objekata“ dodaju se riječi: „i objekata“.

Poslije stava 4. dodaju se novi st. 5. i 6. koji glase:

„(5) Pri projektovanju i izgradnji visokih objekata (osim stambenih zgrada), zgrada arhiva i dokumentacije od posebnih vrijednosti, objekata u kojima se obavlja trgovina, površine preko 3.500 m², objekata koji služe za izložbe, površine preko 1.000 m², muzeja, bioskopa, pozorišta, aerodromskih zgrada, površine preko 1.000 m², pored uređaja iz stava 4. ovog člana, obavezna je ugradnja uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara (stabilni sistemi za gašenje požara).

(6) Uređaji za otkrivanje i javljanje požara i uređaji za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, tako da se obezbijedi njihovo stalno i nesmetano funkcionisanje.“

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 7. i 8.

Član 20.

U članu 31. u stavu 2. poslije riječi: „stava 1. ovog člana“ i zapete dodaju se riječi: „za uređaje definisane u članu 30. stav 6. ovog zakona i uslove za redovno ispitivanje i servisiranje“.

Član 21.

U članu 32. u stavu 2. poslije riječi: „Ministarstva“ dodaju se riječi: „na period od pet godina“.

Poslije stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„(5) Ministar donosi Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara.“

Član 22.

U članu 36. u stavu 1. poslije riječi: „dužni su“ dodaju se riječi: „najkasnije u roku od 30 dana“.

Član 23.

Poslije člana 38. naziv glave: „V – ORGANIZACIJA VATROGASNE SLUŽBE“ mijenja se i glasi: „V – ORGANIZACIJA VATROGASNO-SPASILAČKE SLUŽBE“.

Poslije Glave V naziv odjeljka: „1. Vatrogasne jedinice“ mijenja se i glasi: „1. Vatrogasno-spasilačke jedinice“.

Član 24.

U član 39. u stavu 1. riječi: „vatrogasne jedinice“ zamjenjuju se riječima: „vatrogasno-spasilačke jedinice“, kao i u cijelom tekstu Zakona u odgovarajućem padežu.

Stav 5. mijenja se i glasi:

„(5) Vatrogasno-spasilačke jedinice ostvaruju zadatke jedinica civilne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama.“

Član 25.

U članu 41. u stavu 1. na početku teksta ispred riječi: „Dvije“, broj: „1“ u obostranoj zagradi briše se.

St. 2. i 3. brišu se.

Član 26.

U članu 42. u stavu 2. riječi: „opštinskoj, odnosno gradskoj“ zamjenjuju se riječima: „teritorijalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici“.

Član 27.

U članu 44. stav 3. briše se.

Član 28.

U članu 46. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 44. ovog zakona donose godišnji plan i program za stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca – spasilaca (u daljem tekstu: vatrogasac) i njihovu spremnost za brzo i efikasno djelovanje u izvršavanju zadataka, kao i način vršenja provjere stručnog znanja vatrogasaca.“

U stavu 4. riječ: „profesionalni“ briše se.

Stav 5. briše se.

Član 29.

U članu 47. u stavu 1. riječi: „Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice“ zamjenjuju se riječima: „Vatrogasno-spasilačke jedinice“.

U stavu 2. riječi: „Profesionalne vatrogasne jedinice“ zamjenjuju se riječima: „Vatrogasno-spasilačke jedinice“, a riječi: „obavijeste nadležni Centar“ zamjenjuju se riječima: „dostave izvještaj o intervenciji u nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva“.

Član 30.

U članu 49. u stavu 1. riječi: „Profesionalna vatrogasna jedinica i dobrovoljna vatrogasna jedinica“ zamjenjuju se riječima: „Vatrogasno-spasilačke jedinice“.

Poslije stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„(6) Vatrogasno-spasilačke jedinice moraju da obezbijede minimum vatrogasne opreme na osnovu plana zaštite od požara grada, odnosno opštine.“

Član 31.

U članu 50. u stavu 1. riječi: „profesionalnoj vatrogasnoj jedinici“ zamjenjuju se riječima: „vatrogasno-spasilačkoj jedinici iz člana 44. ovog zakona“.

U tački b) riječi: „25 godina“ zamjenjuju se riječima: „21 godinu“.

Član 32.

U članu 51. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Starješina iz člana 42. stav 1. ovog zakona dužan je da u roku od šest mjeseci od dana imenovanja položi stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara.“

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Član 33.

U član 52. u stavu 1. riječi: „stav 3.“ zamjenjuju se riječima: „st. 3. i 4.“, a poslije riječi: „imenuje“ dodaje se riječ: „nadležna“.

Član 34.

U članu 53. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) U vatrogasno-spasilačkim jedinicama iz člana 44. ovog zakona rad se odvija u smjenama, s tim što rad u jednoj smjeni ne može trajati duže od 12 časova.“

Član 35.

U članu 54. u stavu 1. na početku teksta ispred riječi: „Radi“, broj: „1“ u obostranoj zagradi briše se.

Stav 2. briše se.

Član 36.

U članu 56. u stavu 2. riječi: „stav 3.“ zamjenjuju se riječima: „stav 4.“.

U stavu 3. riječi: „st. 1. i 3.“ zamjenjuju se riječima: „st. 1. i 4.“.

Član 37.

U članu 72. poslije stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„(6) Nadležna organizaciona jedinica Ministarstva vrši nadzor nad primjenom propisa zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji za građenje objekata i izgrađenih objekata, u postupku davanja saglasnosti iz čl. 20. i 24. ovog zakona, kao i pregled dokumentacije i kontrolu usaglašenosti dokumentacije i stvarnog stanja objekata, u postupku kategorizacije ugroženosti od požara.“

Član 38.

U članu 73. u stavu 1. riječi: „Opštinske, odnosno gradske organizacione jedinice za zaštitu od požara posredstvom radnika teritorijalne“ zamjenjuju se riječima: „vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 44. ovog zakona posredstvom radnika“.

Stav 2. mijenja se i glasi:

„(2) Poslove iz stava 1. ovog člana mogu vršiti samo rukovodioci akcije gašenja požara.“

Član 39.

U članu 74. u stavu 1. u tački k) riječ: „i“ briše se, dodaje zapeta i nova tačka l) koja glasi:

„l) zabrani loženje vatre u šumi i na udaljenosti od 100 m od ruba šume u skladu sa mjerama zaštite od požara i“.

Dosadašnja tačka l) postaje tačka lj).

U stavu 3. u tački a) poslije riječi: „naloži“ riječi: „vatrogasnoj jedinici“ zamjenjuju se riječima: „vatrogasno-spasilačkoj jedinici ili nadležnom organu grada, odnosno opštine“.

Član 40.

U članu 79. u stavu 2. riječi: „Zakonom o civilnoj zaštiti“ zamjenjuju se riječima: „Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama“.

Član 41.

U članu 80. u stavu 1. riječi: „Zakonom o civilnoj zaštiti (‘Službeni glasnik Republike Srpske’, br. 26/02, 39/03 i 29/10)“ zamjenjuju se riječima: „Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama“.

Član 42.

U članu 83. u stavu 1. tačka a) mijenja se i glasi:

„a) ne utvrdi propisanu organizaciju (član 9) i ne podnese zahtjev za propisanu kategorizaciju (član 9a),“.

U tački b) riječi: „(član 21. stav 3. i član 23. stav 1)“ zamjenjuju se riječima: „(čl. 21. i 22)“.

U stavu 4. riječi: „iz člana 81. stava 1.“ zamjenjuju se riječima: „iz člana 81. stav 2. tačka a)“.

Poslije stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„(5) Novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kazniće se odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave:

a) ukoliko ne sprovede predviđene mjere iz člana 25. stav 3. ovog zakona,

b) ukoliko ne obezbijedi brojnost vatrogasaca iz člana 49. stav 1. ovog zakona,
v) ukoliko ne obezbijedi uslove iz člana 49. st. 5. i 6. ovog zakona i
g) ukoliko ne formiraju dimnjačarsku službu ili ne potpišu ugovor sa pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost (član 25. stav 3).“

Član 43.

U članu 84. u stavu 1. u tački l) riječi: „stav 2.“ brišu se.
U tački m) poslije riječi: „(član 67. stav 3)“ riječ: „i“ briše se i dodaje zapeta.
U tački n) poslije riječi: „zakona“ dodaje se riječ: „i“ i nove t. nj), o) i p) koje glase:
„nj) ne sprovede mjere zaštite od požara (član 74),
o) ne donesu Pravila zaštite od požara (član 14a) i
p) redovno ne pregledaju sisteme za ventilaciju ili klimatizaciju u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće i o tome ne vode evidenciju (član 25. stav 2)“.

Član 44.

Poslije člana 86. dodaje se novi član 86a. koji glasi:
„Član 86a.

Organizacije koje posjeduju odobrenje za izradu elaborata iz člana 22. stav 1. ovog zakona, dužne su da pokrenu postupak za izdavanje ovlašćenja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 45.

Poslije člana 87. dodaje se novi član 87a. koji glasi:
„Član 87a.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje građevinarstvo i ekologiju donijeti podzakonski akt kojim će se propisati uslovi i kriterijumi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti (član 25. stav 5).

(2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće propise:

a) Pravilnik o programu i načinu pripremanja i polaganja stručnog ispita radnika koji rade na poslovima sprovođenja zaštite od požara (član 23. stav 4) i

b) Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara (član 32. stav 5).“

Član 46.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: _____

Datum: _____

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD
POŽARA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara sadržan je u odredbama Amandmana XXXII stav 1. t. 2. i 13. na član 68. Ustava Republike Srpske kojim je utvrđeno da Republika obezbjeđuje bezbjednost i zaštitu životne sredine i članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA **NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE**

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.02-020-234/17 od 7. aprila 2017. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII stav 1. t. 2. i 13. na član 68. Ustava Republike Srpske prema kojem Republika uređuje i obezbjeđuje bezbjednost i zaštitu životne sredine, te u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština, između ostalog, donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Programom rada Vlade Republike Srpske za 2017. godinu predviđeno je donošenje ovog zakona.

Obrađivač Zakona je u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14) naveo razloge zbog kojih se pristupilo izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara.

Tako je navedeno da se ovim izmjenama žele propisati obaveze vlasnicima objekata u kojima se okuplja veći broj lica da sprovedu adekvatne mjere zaštite od požara za koje je potrebna saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, propisati obaveze za jedinice lokalne samouprave da formiraju dimnjačarske službe, povećati odgovornost projektanata zaštite od požara i projektantskih kuća koje izrađuju elaborate mjera zaštite od požara, podići nivo svijesti o zaštiti od požara kod djece i omladine, povećati efikasnost gašenja požara kroz izmjenu posebnih uslova za zasnivanje radnog odnosa za vatrogasce.

U vezi s tim, predmetnim zakonom propisuju se obaveze nadležnih školskih i predškolskih ustanova da utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara. Takođe, vlasnici, odnosno korisnici objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica obavezuju se da podnesu zahtjev za kategorizaciju nivoa stepena ugroženosti od požara navedenih objekata u roku od 15 dana od dana početka rada, odnosno od dana dobijanja rješenja za rad od nadležnog organa.

Isto tako, propisuje se obaveza usklađivanja plana zaštite od požara sa urbanističkim, tehničko-tehnološkim i drugim promjenama od značaja za zaštitu od požara. S tim u vezi, propisana je obaveza nosioca izrade dokumenata prostornog uređenja da definišu mjere zaštite od požara i eksplozija. Osim toga, obavezuju se privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici, koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta I, II, III i IV kategorije stepena ugroženosti od požara da donesu Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara.

U odnosu na važeća zakonska rješenja, predloženim izmjenama dodatno se obezbjeđuje zaštita od požara objekata u kojima se nalazi arhiva i dokumentacija od posebne vrijednosti, objektima u kojima se obavlja trgovina površine preko 3.500 m², objektima koji služe za izložbe površine preko 1.000 m², muzejima, bioskopima, pozorištima, aerodromskim zgradama površine preko 1.000 m², kod kojih je obavezna ugradnja uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara. Isto tako, propisano je da se za izradu elaborata može ovlastiti organizacija koja ima najmanje dva stalno zaposlena projektanta koji imaju visoku stručnu spremu ili završene studije prvog ciklusa sa 240 ESTS bodova tehničkog smjera i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara, i izmijenjen je poseban uslov za zasnivanje radnog odnosa za vatrogasce, pa je dobna granica smanjena sa 25 godina na 21 godinu.

Sekretarijat je razmotrio predmetni zakon i u skladu sa svojim ovlašćenjima uputio obrađivaču primjedbe koje su se odnosile na način pisanja izmjena i dopuna Zakona. Obrađivač Zakona prihvatio je primjedbe i sugestije ovog sekretarijata.

Polazeći od toga da se ovim zakonom uređuje materija koja je od interesa i za druga ministarstva, smatramo da je o predloženim zakonskim rješenjima potrebno pribaviti mišljenje i od ministarstva nadležnog za industriju, energetiku i rudarstvo, ministarstva nadležnog za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i ministarstva nadležnog za finansije.

Obrađivač Zakona je u obrazloženju naveo da je postupio u skladu sa članom 37. stav 1. tačka đ) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 10/09), te t. 4. i 15. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 123/08 i 73/12), i utvrdio da je ovaj zakon od interesa za javnost, te da će shodno tome Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara objaviti na internet stranici Ministarstva.

S obzirom na to da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona i da je usklađen sa Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 57/16 i 110/16) i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje je da se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara može uputiti na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju, broj: 17.3-020-911/17 od 5. aprila 2017. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara, ustanovljeno je da pravo Evropske unije sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog Nacrta, te da je iste obrađivač u svom radu uzeo u obzir, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađeno“.

Materiju Nacrta, u dijelu primarnih izvora prava EU, uređuju:

- Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Treći dio – Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Naslov X – Socijalna politika, čl. 151, 153. i 156. / *Treaty on functioning of the European Union, Part Three – Union policies and internal actions, Title X – Social Policy, Articles 151, 153 and 156* i
- Povelja o osnovnim pravima Evropske unije, Naslov IV – Solidarnost, član 31 – Poštenu i pravični uslovi rada / *Charter of Fundamental Rights of the European Union, Title IV – Solidarity, Article 31 – Fair and just working conditions.*

U dijelu sekundarnih izvora prava EU obrađivač je vršio djelimičnu transpoziciju odredaba Direktive Savjeta 89/391/EEC Evropskog parlamenta od 12. juna 1989. godine o

uvođenju mjera za poticanje poboljšanja bezbjednosti i zdravlja radnika na radu, (89/391/EEC) / *Council Directive of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (89/391/EEC)*.

Odredbama člana 6. Direktive propisuju obavezu poslodavca da preduzme mjere zaštite na radu, procjenu rizika i prilagođavanje tehničkom napretku u oblasti zaštite od požara. Navedene odredbe obrađivač je djelimično transponovao čl. 5. i 6. Nacrta.

Odredbe iz člana 8. Direktive obavezuju poslodavca da preduzima mjere pružanja prve pomoći, protivpožarne mjere, evakuaciju u slučaju neposredne opasnosti. Ove odredbe Direktive obrađivač je djelimično transponovao čl. 8. i 19. Nacrta.

Odredbe iz člana 12. Direktive, obavezuju poslodavca da obezbjedi radnicima obuku iz oblasti bezbjednosti i zdravlja na radnom mjestu, i da ih informiše o specifičnostima radnih mjesta, što je djelimično transponovano članom 22. Nacrta.

Detaljan prikaz preuzimanja odredaba gore navedenih izvora prava, sadržan je u uporednom prikazu usklađenosti Nacrta zakona o o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara sa pravnom tekovinom Evropske unije i pravnim aktima Savjeta Evrope.

Izrada predmetnog Nacrta planirana je Akcionim planom usklađivanja zakonodavstva Republike Srpske sa pravnom tekovinom EU i pravnim aktima Savjeta Evrope za 2017. godinu.

Napominjemo da će donošenje ovog zakona doprinijeti ispunjavanju obaveza sadržanih u čl. 77. i 108. SSP, koje se odnose na saradnju ugovornih strana u oblasti usklađivanja zakona, sprovođenja zakona i pravila konkurencije, ka i obaveza koje se odnose na zaštitu životne sredine.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o zaštiti od požara objavljen je u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 71/12), a stupio je na snagu 4. avgusta 2012. godine.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara izrađen je u 2016. godini, ali je povučen iz skupštinske procedure radi dodatnog analiziranja pojedinih zakonskih rješenja, te iznalaženja najadekvatnijih zakonskih rješenja.

Programom rada Vlade Republike Srpske za 2017. godinu predviđena je izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara.

Analizom efekata primjene Zakona o zaštiti od požara uočena je potreba za izmjenom i dopunom pojedinih normi, da bi se na što bolji i efikasniji način dostigli ciljevi koji su se željeli postići njegovim usvajanjem.

Naime, razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona odnose se na potrebu propisivanja obaveze vlasnicima objekata u kojima se okuplja veći broj lica da sprovedu adekvatne mjere zaštite od požara za koje je potrebna saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova, zatim propisivanje obaveze za jedinice lokalne samouprave da formiraju dimnjačarske službe, povećanje odgovornosti projekatanta zaštite od požara i projektantskih kuća koje izrađuju elaborate mjera zaštite od požara, podizanje nivoa svijesti o zaštiti od požara kod djece i omladine propisivanjem obaveze za predškolske i školske ustanove za utvrđivanje i sprovođenje programa edukacije zaštite od požara.

Takođe, u cilju povećanja efikasnosti gašenja požara uvidjela se potreba za promjenom posebnih uslova za zasnivanje radnog odnosa za vatrogasce, na način da se starosna granica smanji sa 25 godina na 21 godinu, te da se preciznije definiše djelokrug rada vatrogasno-spasilačkih jedinica, kao i opis poslova vatrogasaca – spasilaca, odnosno normativno prilagođavanje stvarnom stanju, jer vatrogasci više ne intervenišu samo u slučaju požara, već i u ostalim spasilačkim akcijama.

Uzimajući u obzir navedeno, u skladu sa članom 56. stav 1. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), pristupilo se izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

U članu 1. dopunjen je član 4. sa novim t. e), ž), z) i i) kojima su objašnjeni novi pojmovi: tačkom e) otpornost na požar, tačkom ž) evakuacioni put, tačkom z) koridor evakuacije i tačkom i) zaštitni sistemi i uređaji.

Članom 2. dopunjen je član 6. sa novim st. 5, 6. i 7. kojim je propisana obaveza za nadležne školske i predškolske ustanove da u okviru svojih programa utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara, te da nadzor nad sprovođenjem ovog programa sprovodi ministarstvo nadležno za poslove prosvjete. S tim u vezi, propisuje se i dužnost obavještavanja Ministarstva unutrašnjih poslova o preduzetim radnjama, sa ciljem podizanja svijesti kod djece i omladine u oblasti zaštite od požara.

U članu 3. dopunjen je član 8. sa novim stavom 1. kojim je propisano da subjekti zaštite od požara podnose zahtjev na propisanom obrascu radi utvrđivanja određenog stepena kategorije i izmijenjen je stav 2. kojim je propisano da ministar unutrašnjih poslova donosi rješenje za kategorije I i II stepena rizika ugroženosti od požara, a nadležni Centar i rješenje za kategorije III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, kojim se subjekti zaštite od požara razvrstavaju u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara.

Članom 5. propisan je novi član 9a. kojim se utvrđuje obaveza vlasnicima, odnosno korisnicima objekta koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima boravi veći broj lica, za podnošenje zahtjeva za kategorizaciju nivoa stepena ugroženosti od požara, radi podizanja nivoa zaštite od požara u objektima u kojima se okuplja veći broj lica, kao i za subjekte koji već imaju odobrenje za rad da podnesu zahtjev za kategorizaciju u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 6. dopunjen je član 13. sa novim st. 6, 7. i 8. kojim je propisano da plan zaštite od požara mora biti usklađen sa promjenama nastalim kao posljedica urbanističkih, tehničko-tehnoloških i drugih promjena od značaja za zaštitu od požara kroz izmjene i dopune plana zaštite od požara, da plan zaštite od požara izrađuju ovlašćene organizacije, te da se za navedeni plan i njegove izmjene pribavlja saglasnost nadležnog centra javne bezbjednosti.

Članom 7. dopunjen je član 14. sa novom tačkom z) kojom je utvrđen proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta, a sve u cilju podizanja bezbjednosti lica na što veći nivo.

Članom 8. propisani su novi čl. 14a. i 14b. kojima je propisana obaveza za privredna društva i druga pravna lica I, II, III i IV kategorije da moraju imati Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, te da subjekti III i IV kategorije donose navedeni plan i uputstvo na osnovu Pravila zaštite od požara.

Članom 9. dopunjen je član 15. sa novom tačkom i) kojom je propisana zabrana loženja otvorene vatre u šumi i na udaljenosti od 100 metara od ruba šume, u skladu sa mjerama zaštite od požara.

Članom 10. dopunjen je član 16. sa novom tačkom d) kojom je propisano da su nosioci izrade dokumenata prostornog uređenja dužni da u posebnoj cjelini definišu mjere zaštite od požara i eksplozija.

Članom 12. dopunjen je član 19. sa novim st. 3. i 4. kojima je propisano da svi prodori instalacija između požarnih sektora moraju biti izvedeni da sprečavaju prolaz dima i toplote iz jednog požarnog sektora u drugi, kao i da je potrebno pribaviti mišljenje Ministarstva u sjedištu za sve materijale koji se ugrađuju u zidove, te vatrootporne premaze između požarnih sektora.

Članom 13. izmijenjen je član 20. stav 1. na način da je propisano da se uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole prilaže i saglasnost Ministarstva, stav 2. u t. e) i lj), tako što je propisano da Ministarstvo u sjedištu daje saglasnost za građenje trafostanice napona iznad 110 kV i aerodroma za javni saobraćaj. Isti stav dopunjen je tačkom r) kojom se navedena saglasnost odnosi i na građenje auto-puteva i brzih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka. U istom članu stav 3. izmijenjena je tačka v) tako što je propisano da nadležna organizaciona jedinica Ministarstva daje saglasnost za građenje trafostanice napona do 110 kV. U istom stavu brisana je tačka j) i dodate su nove t. k), l), lj) i m). Isti član dopunjen je stavom 5. kojim je propisano da se saglasnost iz st. 2. i 3. člana 20. daje za cijeli objekat, a kada se objekat gradi po dijelovima za dio objekta, ako taj dio predstavlja ekonomsko-tehničku cjelinu i može se samostalno koristiti, odnosno ako će izgradnja cijelog objekta trajati duže.

Članom 14. izmijenjen je u članu 21. stav 2. koji propisuje da prilog uz tehničku dokumentaciju privrednih društava i drugih pravnih lica sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa sa potpisom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.

Članom 15. dopunjen je član 22. stavom 3. kojim je propisano da elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom sa potpisom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara, u cilju podizanja odgovornosti projekatanta prilikom izrade elaborata mjera zaštite od požara.

Članom 16. u članu 23. izmijenjen je stav 1. kojim je propisano da se za izradu elaborata iz člana 22. ovog zakona može ovlastiti organizacija koja ima najmanje dva stalno zaposlena projektanta koji imaju visoku stručnu spremu ili završene studije prvog ciklusa sa 240 ESTS bodova tehničkog smjera i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara i propisana obaveza donošenja Pravilnika o programu i načinu pripremanja i polaganja stručnog ispita radnika koji rade na poslovima zaštite od požara.

Članom 18. dopunjen je član 25. sa novim st. 2. i 3. kojima je propisano da se sistemi za ventilaciju ili klimatizaciju u prostorijama u kojima se stvaraju zapaljiva prašina ili pare masnoće moraju redovno pregledati, a navedeni sistemi čistiti po potrebi, a najmanje svaka tri mjeseca, o čemu se vodi evidencija, te da su jedinice lokalne samouprave na teritoriji Republike Srpske dužne da donesu odluku o formiranju dimnjačarske službe ili potpišu ugovor sa pravnim licima i preduzetnicima koji vrše tu djelatnost koja podrazumijeva obavezu jednom godišnje čišćenja i kontrole dimovodnih objekata i uređaja za loženje, izuzev individualnih stambenih objekata.

Članom 19. dopunjen je član 30. sa novim st. 5. i 6. kojima je propisano da je pri projektovanju i izgradnji visokih objekata (osim stambenih zgrada), zgrada arhiva i dokumentacije od posebnih vrijednosti, objekata u kojima se obavlja trgovina površine preko 3.500 m², objekata koji služe za izložbe površine preko 1.000 m², muzeja, bioskopa, pozorišta, aerodromskih zgrada površine preko 1.000 m², pored uređaja iz stava 4. ovog člana, obavezna ugradnja uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara (stabilni sistemi za gašenje požara), kao i da se uređaji za otkrivanje i javljanje požara i uređaji za gašenje požara moraju održavati u ispravnom stanju, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, tako da se obezbijedi njihovo stalno i nesmetano funkcionisanje.

Članom 20. izmijenjen je u članu 31. stav 2. kojim je propisano da je za stavljanje u promet uređaja, opreme i sredstava za zaštitu od požara i eksplozija iz stava 1. ovog člana, kao i uslove za redovno ispitivanje i servisiranje potrebno pribaviti mišljenje Ministarstva u sjedištu, u cilju preciznijeg definisanja odgovornosti i obaveze uvoznika da posjeduje adekvatnu servisnu službu.

Članom 23. izmijenjen je naziv pete glave i prvog odjeljka ove glave.

Članom 24. izmijenjen je član 39. stav 5. kojim je propisano da vatrogasno-spasilačke jedinice ostvaruju zadatke jedinica civilne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama.

Članom 25. brisani su st. 2. i 3. člana 41. iz razloga što na teritoriji Republike Srpske ne postoji nijedna zajednička preduzetnička vatrogasna jedinica, niti zajednička teritorijalna vatrogasno-spasilačka jedinica dviju ili više opština, zbog čega su se navedene odredbe pokazale necjelishodnim.

Članom 26. u članu 42. stavu 2. riječi: „opštinskoj, odnosno gradskoj“ zamijenjene su riječju: „teritorijalnoj“.

Članom 27. brisan je stav 3. člana 44.

Članom 30. izmijenjen je u članu 46. stav 1. kojim je propisano da vatrogasno-spasilačke jedinice donose godišnji plan i program za stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca. U istom članu stav 5. je brisan.

Članom 30. dopunjen je član 49. novim stavom 6. kojim je propisano da vatrogasno-spasilačke jedinice moraju da obezbijede minimum vatrogasne opreme na osnovu plana zaštite od požara.

Članom 31. izmijenjen je član 50. stav 1. u tački b) tako što je kao poseban uslov za zasnivanje radnog odnosa za vatrogasce dobna granica za zasnivanje radnog odnosa smanjena sa 25 godina na 21 godinu, u cilju podmlađivanja vatrogasaca, s obzirom na specifičnost poslova koje obavljaju (osim gašenja požara i učestvovanje u spasilačkim akcijama).

Članom 32. dopunjen je član 51. novim stavom 3. kojim je propisano da je starješina teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice dužan da u roku od šest mjeseci od dana imenovanja da položi stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara.

Članom 34. izmijenjen je član 53. stav 1. kojim je propisano da se u teritorijalnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama rad odvija u smjenama, te da jedna smjena ne može trajati duže od 12 sati.

Članom 35. u članu 54. brisan je stav 2.

Članom 37. dopunjen je član 72. novim stavom 6. kojim je propisano da nadležna organizaciona jedinica Ministarstva vrši nadzor nad primjenom propisa zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji za građenje objekata i izgrađenih objekata, u postupku davanja saglasnosti, kao i pregled dokumentacije i kontrolu usaglašenosti dokumentacije i stvarnog stanja objekata, u postupku kategorizacije ugroženosti od požara.

Članom 38. izmijenjen je član 73. stav 2. kojim je propisano da poslove iz stava 1. ovog člana mogu vršiti samo rukovodioci akcije gašenja požara.

U članu 39. dodata je nova tačka kojom je propisano da nadležni inspektori u vršenju inspekcijaskog nadzora imaju ovlašćenja da zabrane loženje vatre u šumi i na udaljenosti od 100 metara od ruba šume u skladu sa mjerama zaštite od požara.

Članom 42. mijenjan je član 83. u stavu 1. tačka a) kojom je propisano da će se novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniti za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice, ukoliko ne utvrdi propisanu organizaciju iz člana 9. ovog zakona i ne podnese zahtjev za propisanu kategorizaciju iz člana 9a. ovog zakona. Isti član dopunjen je novim stavom 5. kojim je propisano da će se novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kazniti odgovorno lice u jedinicama lokalne samouprave, ukoliko ne sprovede mjere propisane članom 25. stav 3. ovog zakona, zatim ne obezbijedi brojnost vatrogasaca iz člana 49. stav 1, ukoliko ne obezbijedi uslove iz člana 49. st. 5. i 6.

Članom 43. dopunjen je član 84. kojim je propisano da će se novčanom kaznom kazniti za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ukoliko ne sprovede mjere zaštite od požara (član 74), ako ne donesu Pravila zaštite od požara (član 14b), ukoliko lože otvorenu vatru u šumi i na udaljenosti od 100 metara od ruba šume (član 15. tačka i) i ukoliko

redovno ne pregledaju sisteme za ventilaciju ili klimatizaciju u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće i o tome ne vode evidenciju (član 20. stav 2).

Članom 44. dodat je novi član 86a. kojim je propisano da su organizacije koje posjeduju odobrenje za izradu elaborata dužne obnoviti svoje rješenje u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 45. dodat je novi član 87a. kojim je propisano da će da će ministar u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje građevinarstvo i ekologiju donijeti podzakonski akt kojim će se propisati uslovi i kriterijumi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti, a stavom 2. propisano je da će ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara i Pravilnik o programu i načinu pripremanja i polaganja stručnog ispita radnika koji rade na poslovima sprovođenja zaštite od požara.

Članom 46. propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara i popunjeni Obrazac o sprovođenju skraćenog PUP-a u pripremi i izradi nacrta/prijedloga propisa, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju konstatuje sljedeće:

Izrada ovog zakona planirana je Programom rada Vlade Republike Srpske za 2017. godinu i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2017. godinu.

U vezi sa postojećim stanjem i problemom, obrađivač je naveo da su tokom neposredne primjene u praksi Zakona o zaštiti od požara uočeni određeni problemi koji su doveli do poteškoća u primjeni određenih odredaba zakona, koje se ogledaju u vidu nedostatka odgovarajućih mehanizama za sprovođenje adekvatnih mjera zaštite od požara u javnim objektima i preventivnih mjera u stambeno-poslovnim objektima, izostanka zakonskog regulisanja obaveze ispitivanja i atestiranja sistema za ventilaciju i klimatizaciju i dimovoda, niskog nivoa svijesti kod djece i omladine zbog nedostatka edukacije o značaju mjera zaštite od požara, niskog nivoa odgovornosti za sprovođenje odredbi Zakona, te neusklađenosti sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama. Takođe, određeni pojmovi i termini nisu usklađeni sa standardima u regionu i međunarodnim standardima, što je sveukupno zahtijevalo određene izmjene i dopune Zakona.

U vezi sa ciljevima koji se žele postići donošenjem zakona, obrađivač je naveo da je opšti cilj donošenja zakona podizanje nivoa bezbjednosti lica i imovine. Kao posebni ciljevi navedeni su: usklađivanje pojedinih pojmova sa standardima u regionu i međunarodnim standardima, preciznije definisanje pojedinih odredbi zakona, utvrđivanje odgovarajućih mehanizama za sprovođenje adekvatnih mjera zaštite od požara u javnim objektima i preventivnih mjera u stambeno-poslovnim objektima, podizanje nivoa odgovornosti za sprovođenje odredaba Zakona i usklađivanje sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama.

U pogledu procesa konsultacija, obrađivač je naveo da je tekst Nacrta izradila radna grupa formirana rješenjem ministra unutrašnjih poslova, koju su činila stručna lica iz oblasti eksplozivnih materija i poslova zaštite od požara. Nacrt je dostavljen na mišljenje Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo, Republičkoj upravi za inspeksijske poslove, Ministarstvu finansija, Ministarstvu pravde, Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, kao i drugim ministarstvima i relevantnim institucijama.

Kod utvrđivanja opcija za rješenje problema, obrađivač je naveo da je regulatorna promjena jedina opcija koja može doprinijeti postizanju očekivanih ciljeva.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obrađivač je naveo da će Nacrt prouzrokovati prilagođavanja organizacija koje posjeduju odobrenje za izradu elaborata zaštite od požara, u pogledu uslova za obavljanje djelatnosti i obaveze pokretanja postupka za izdavanje ovlašćenja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu zakona. Nacrt će uticati i na privredne subjekte koji vrše ispitivanje sistema za dojavu i gašenje požara i ispitivanje aparata za gašenje požara, jer će se odobrenje za obavljanje ovih djelatnosti, koje se prema važećem zakonu izdaje kao trajno, izdavati na period od pet godina. Isto tako, neophodno je prilagođavanje vlasnika, odnosno korisnika objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, ugostiteljski objekti za smještaj, noćni klubovi, ugostiteljski objekti u kojima se služi piće i hrana, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti, osim stambenih objekata), koji već imaju odobrenje za rad, u smislu podnošenja zahtjeva za kategorizaciju objekata u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Osim toga, Nacrt zahtijeva prilagođavanje privrednih društava i drugih pravnih lica i preduzetnika, koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta kategorije I i II stepena rizika ugroženosti od požara, u smislu izrade plana evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, koji moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu, dok privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici, koji su vlasnici, odnosno korisnici poslovnih, industrijskih i objekata javne namjene i slobodnostojećih garaža, razvrstani u kategoriju III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, kao i stambene zgrade, odnosno zajednice etažnih vlasnika imaju obavezu donošenja pravila zaštite od požara koja moraju biti istaknuta na vidljivom mjestu. Takođe, Nacrt zahtijeva prilagođavanje gradova i opština na teritoriji Republike Srpske u smislu obaveze formiranja dimnjačarske službe ili potpisivanja ugovora s pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost, koja podrazumijeva obavezu čišćenja po potrebi, a najmanje jednom godišnje i kontrole dimovodnih objekata i uređaja za loženje. U vezi s prethodno navedenim, moguć je uticaj na otvaranje i poslovanje privrednih subjekata koji će obavljati dimnjačarsku djelatnost. Pojedinim odredbama Nacrta zahtijeva se i prilagođavanje privrednih subjekata koji izrađuju tehničku dokumentaciju za građenje objekata i izvode radove.

Što se tiče uticaja na javni budžet, obrađivač je naveo da Ministarstvo unutrašnjih poslova u okviru svog djelokruga rada obezbjeđuje redovno obavljanje poslova i zadataka koji proizilaze tokom primjene ovog zakona. Može se očekivati manji uticaj (priliv) na javni budžet, zbog propisane obaveze izdavanja novih odobrenja i rješenja, nakon stupanja zakona na snagu.

U vezi sa uticajem na zdravstveni i socijalni status građana, obrađivač je naveo da Nacrt može da ima uticaja na tržište rada i zaposlenost onih građana koji žele da obavljaju posao vatrogasca, jer su izmijenjeni uslovi za obavljanje poslova vatrogasca, odnosno pomjerena je starosna granica za zasnivanje radnog odnosa vatrogasca s 25 godina na 21 godinu. Nacrt može da ima pozitivan uticaj na unapređivanje i učvršćivanje pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za zaštitu od požara kod djece i učenika, s obzirom na propisanu obavezu školskim i predškolskim ustanovama da u okviru školskih i predškolskih programa utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da će regulatorne promjene uticati na podizanje kvaliteta čistoće vazduha, kroz nametanje obaveze čišćenja i periodičnog održavanja sistema za ventilaciju i klimatizaciju, kao i dimovodnih kanala. Takođe, predloženom zabranom loženja otvorene vatre u šumi i na udaljenosti od 100 metara od ruba šume, podiže se nivo zaštite šuma od požara.

U vezi sa uticajem na održivi razvoj, obrađivač je naveo da će predložena rješenja doprinijeti podizanju nivoa zaštite od požara i održivom razvoju.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da su za primjenu zakona odgovorni Ministarstvo unutrašnjih poslova i Republička uprava za inspekcijske poslove, koja će vršiti poslove inspekcijskog nadzora.

Kada je u pitanju uticaj zakona na uvođenje, izmjenu i ukidanje formalnosti, obrađivač je naveo da je Nacrtom predviđeno uvođenje nove formalnosti – saglasnost na plan zaštite od požara i izmjena postojećih formalnosti:

- rješenje o razvrstavanju subjekta zaštite od požara u odgovarajuću kategoriju stepena rizika ugroženosti od požara (izmjena se odnosi na nadležnost za izdavanje),
- odobrenje za izradu elaborata zaštite od požara (izmjena se odnosi na propisane uslove za izradu elaborata i vrijeme važenja odobrenja),
- odobrenje za ispitivanje sistema za dojavu i gašenje požara (izmjena se odnosi na vrijeme važenja odobrenja),
- odobrenje za ispitivanje aparata za gašenje početnih požara (izmjena se odnosi na vrijeme važenja odobrenja),
- mišljenje za stavljanje u promet uređaja, opreme i sredstava za zaštitu od požara i eksplozija (Ministarstvo daje mišljenje i za uređaje za otkrivanje i javljanje požara i uređaje za gašenje požara i uslove za redovno ispitivanje i servisiranje).

Svrha uvođenja nove formalnosti i izmjene postojećih formalnosti je podizanje nivoa bezbjednosti lica i imovine ugroženih od požara.

Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju utvrdilo je da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu s metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa članom 37. stav 1. tačka đ) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 10/09), te t. 4. i 15. Smjernica za postupanje republičkih organa uprave o učešću javnosti i konsultacijama u izradi zakona („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 123/08 i 73/12), obrađivač Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara utvrdio je da je ovaj zakon od interesa za javnost.

Tekst Zakona objaviće se na internet stranici (www.vladars.net) sa ostavljenim rokom od osam dana, radi dostavljanja primjedaba i sugestija.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

ZAKON
O ZAŠTITI OD POŽARA
(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađenih u osnovni tekst Zakona)

Član 4.

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) požar – proces nekontrolisanog sagorijevanja gorive materije kojim se ugrožavaju život i zdravlje ljudi, materijalna dobra i životna sredina, a koji je karakterističan po istovremenom otpuštanju toplote, dima, toksičnih gasova i plamena,

b) požarni sektor – granica širenja požara koja se određuje na osnovu analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, požarnog rizika i materijalne vrijednosti objekta u kojem se određuje,

v) dimovod – unutrašnji dio dimnjaka kroz koji se odvodi dim,

g) teritorijalna **vatrogasno-spasilačka** jedinica je vrsta profesionalne **vatrogasno-spasilačke** jedinice koja se osniva na području opštine ili grada,

d) preduzetna vatrogasna jedinica je vrsta profesionalne vatrogasne jedinice koja se osniva u privrednim društvima i drugim pravnim licima,

đ) dobrovoljna vatrogasna jedinica je vrsta vatrogasne jedinice koja se formira u jedinicama lokalne samouprave, vatrogasnim društvima, privrednim društvima, drugim pravnim licima, republičkim organima uprave ili drugim organima,

e) **otpornost na požar je sposobnost objekta ili dijela objekta da za utvrđeno vrijeme ispunjava zahtijevanu nosivost (R) i/ili integritet (E) i/ili toplotnu izolaciju (I) i/ili drugo očekivano svojstvo, kako je propisano standardima o ispitivanju i klasifikaciji otpornosti na požar,**

ž) **evakuacioni put iz objekta je put koji vodi od bilo koje tačke u objektu do spoljnog prostora ili sigurnog i bezbjednog prostora u objektu,**

z) **koridor evakuacije su građevinski elementi zgrade kojima se ograničavaju prostorije za komunikaciju (hodnici, tampon-prostorije, stepeništa, vjetrobrani, ulaz i slično) i tako sprečava prodor plamena i dima iz prostorija za boravak i drugih prostorija ugroženih požarom, a koje imaju takve karakteristike (otpornost i reakcija na požar, širina, visina i drugo) da omogućavaju da lica zatečena u požaru mogu sigurno i bezbjedno (samostalno ili uz pomoć spasioca) napustiti objekat i**

i) **zaštitni sistemi i uređaji su sistemi u funkciji bezbjednosti ljudi koji borave u objektu, objekta i vatrogasaca – spasilaca (stabilni sistemi za gašenje požara, stabilni sistemi za dojavu požara, stabilni sistemi za detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, sistemi za kontrolu dima i toplote, sigurnosni sistemi napajanja, instalacije hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilni uređaji za gašenje požara).**

Član 6.

(1) Subjekti zaštite od požara dužni su da u sprovođenju mjera zaštite od požara postupaju u skladu sa ovim zakonom, planovima zaštite od požara i opštim aktima subjekata zaštite od požara.

(2) U izvršavanju obaveza iz stava 1. ovog člana ostvaruje se saradnja sa ovlašćenim privrednim društvima i drugim pravnim licima iz člana 23. ovog zakona i privrednim društvima i pravnim licima koja su stručno osposobljena i registrovana za vršenje djelatnosti zaštite od požara.

(3) Direktor privrednog društva ili drugog pravnog lica, odnosno rukovodilac koji rukovodi republičkim organom uprave ili drugim organom, rukovodni radnici u privrednom društvu i pravnom licu, odnosno radnici sa posebnim ovlašćenjima u republičkom organu uprave, svaki u svom djelokrugu odgovorni su za organizovanje i sprovođenje zaštite od požara, posebno za primjenu propisanih i naloženih mjera, održavanje u ispravnom stanju i namjensku upotrebu opreme i sredstava za gašenje požara, kao i za upoznavanje radnika sa opasnostima od požara u vezi sa njihovim poslovima i zadacima.

(4) Svaki građanin koji primijeti požar ili neposrednu opasnost od požara dužan je da ga ugasi ili ukloni neposrednu opasnost od požara, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugog.

(5) U cilju sticanja znanja, vještina i navika neophodnih za unapređivanje i učvršćivanje pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za zaštitu od požara djece i učenika, nadležne školske i predškolske ustanove dužne su da u okviru školskih i predškolskih godišnjih programa rada utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara.

(6) U osnovnim i srednjim školama edukacija o zaštiti od požara će se sprovoditi u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima Ministarstva prosvjete i kulture koji uređuju predmetnu oblast.

(7) Nadzor nad utvrđivanjem i sprovođenjem programa edukacije o zaštiti od požara sprovodi ministarstvo nadležno za poslove prosvjete, koje je dužno da obavijesti Ministarstvo o preduzetim radnjama iz stava 5. ovog člana.

Član 8.

(1) Radi utvrđivanja odgovarajuće organizacije i preduzimanja drugih mjera potrebnih za uspješno funkcionisanje i sprovođenje mjera zaštite od požara, subjekti zaštite od požara razvrstavaju se u četiri kategorije I, II, III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, a zavisno od tehnološkog procesa, vrste materijala koji proizvode, prerađuju ili uskladištavaju, vrste materijala upotrijebljenog za izgradnju objekta i značaja objekta.

(2) Razvrstavanje u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu zahtjeva podnesenog na propisanom obrascu od privrednog društva ili drugog pravnog lica i preduzetnika koje je vlasnik, odnosno korisnik objekata ili zemljišta.

(3) Ministar donosi rješenje za kategorije I i II stepena rizika ugroženosti od požara, a nadležna organizaciona jedinica Ministarstva donosi rješenje za kategorije III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, kojim se subjekti zaštite od požara razvrstavaju u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara.

(4) Ministar donosi propise o uslovima, osnovima i mjerilima za razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih lica, republičkih organa uprave i drugih organa i preduzetnika, u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara.

(5) U određenim slučajevima, ministar može odrediti, zbog privrednog, kulturnog, istorijskog i drugog značaja djelatnosti koje vrše subjekti zaštite od požara da oni budu razvrstani u kategoriju neposredno višeg stepena rizika ugroženosti od požara.

(6) Izgled, sadržaj i uputstvo za popunjavanje obrasca iz stava 2. ovog člana definiše se propisom o uslovima, osnovima i mjerilima za razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih lica i preduzetnika.

Član 9.

(1) Privredna društva i druga pravna lica **i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta** razvrstana u kategoriju I stepena rizika ugroženosti od požara dužna su da donesu plan zaštite od požara i da imaju vlastitu **vatrogasno-spasilačku** jedinicu **i odgovarajući broj** radnika na organizovanju i sprovođenju preventivnih mjera zaštite od požara.

(2) Privredna društva i druga pravna lica **i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta** razvrstana u kategoriju II stepena rizika ugroženosti od požara obavezna su da donesu planove zaštite od požara i da imaju odgovarajući broj radnika radi vršenja poslova stalnog dežurstva, neposrednog gašenja požara i sprovođenja preventivnih mjera zaštite od požara radi organizovanja službe zaštite od požara.

(3) **Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta** razvrstani u kategoriju III stepena rizika ugroženosti od požara obavezni su da imaju najmanje jednog radnika koji neposredno organizuje i sprovodi preventivne mjere zaštite od požara.

(4) **Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta** razvrstani u kategoriju IV stepena rizika ugroženosti od požara moraju da imaju najmanje jednog radnika zaduženog za organizovanje i sprovođenje preventivnih mjera zaštite od požara ili ugovor sa ovlašćenom ustanovom.

(5) **Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta** razvrstani u kategorije iz st. 1. do 4. ovog člana donose opšti akt o zaštiti od požara.

Član 9a.

(1) **Vlasnici, odnosno korisnici objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, ugostiteljski objekti za smještaj, noćni klubovi, ugostiteljski objekti u kojima se služi piće i hrana, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole i predškolske ustanove, domovi kulture, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti, izuzimajući stambene objekte)** dužni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju objekata u skladu sa članom 8. ovog zakona u roku od 15 dana od dana početka rada, odnosno od dana dobijanja rješenja za rad od nadležne organizacione jedinice grada, odnosno opštine za navedeni objekat.

(2) **Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju objekta u skladu sa članom 8. ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona za objekte koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica, a koji već imaju odobrenje za rad.**

Član 13.

(1) Organizovanje i sprovođenje zaštite od požara vrši se na osnovu ovog i drugih zakona i propisa donesenih na osnovu zakona i opštih akata, kao i planova zaštite od požara.

(2) U skladu sa zakonom i drugim propisima, plan zaštite od požara na nivou opštine donosi skupština opštine, a skupština grada donosi plan zaštite od požara na nivou grada, odnosno opština u sastavu grada.

(3) Planove zaštite od požara donose privredna društva i druga pravna lica, republički organi uprave i drugi organi, u skladu sa ovim zakonom, odlukama i planovima zaštite od požara opštine i drugim propisima.

(4) Plan zaštite od požara u privrednim društvima i drugim pravnim licima donosi odgovarajući organ upravljanja, a u republičkim organima uprave i organima opštine, odnosno grada, rukovodilac koji rukovodi tim organom.

(5) Republički organi uprave, grad i opština, u skladu sa svojim pravima i dužnostima, utvrđenim zakonom, brinu se o uspješnom funkcionisanju zaštite od požara i sprovođenju propisanih mjera od privrednih društava i drugih pravnih lica, republičkih organa uprave i drugih organa, preduzetnika i drugih fizičkih lica i vrše druge zakonom određene poslove u vezi sa sprovođenjem i unapređivanjem zaštite od požara.

(6) Plan zaštite od požara (gradova, opština, privrednih društava i drugih pravnih lica i preduzetnika koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta iz člana 9. st. 1. i 2. ovog zakona) mora biti usklađen sa promjenama nastalim kao posljedica urbanističkih, tehničko-tehnoloških i drugih promjena od značaja za zaštitu od požara kroz izmjene i dopune plana zaštite od požara.

(7) Plan zaštite od požara izrađuju organizacije koje su ovlašćene za izradu elaborata zaštite od požara.

(8) Na plan zaštite od požara, kao i na izmjene i dopune, pribavlja se saglasnost nadležne organizacione jedinice Ministarstva.

Član 14.

(1) U planovima zaštite od požara utvrđuju se:

- a) procjena ugroženosti od požara,
- b) organizacija zaštite od požara,
- v) način upotrebe **vatrogasno-spasilačkih** jedinica,
- g) sistem obavještanja,
- d) postupak u slučaju požara,
- đ) tehnička oprema i sredstva za gašenje požara,
- e) način snabdijevanja vodom,
- ž) putevi, prolazi i prilazi,
- z) **proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta,**

- i) saradnja sa drugim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama, jedinicama i formacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i
- j) druge mjere potrebne za uspješno funkcionisanje i unapređivanje zaštite od požara i sprovođenje nadzora nad izvršavanjem mjera zaštite od požara.

(2) Metodologiju za izradu planova zaštite od požara u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana utvrđuje ministar.

Član 14a.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta I i II kategorije stepena ugroženosti od požara obavezno imaju Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, a koji moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

(2) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta III i IV kategorije stepena ugroženosti od požara Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara donose u skladu sa članom 14b. ovog zakona, koji moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

Član 14b.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici poslovnih, industrijskih i objekata javne namjene i slobodnostojećih garaža, a razvrstani su u III i IV kategoriju stepena rizika ugroženosti od požara, a koji nisu obavezni da imaju Plan zaštite od požara prema članu 9. ovog zakona, kao i stambene zgrade, odnosno zajednice etažnih vlasnika, donose Pravila zaštite od požara koja obuhvataju:

a) organizaciju tehnoloških procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude osigurana bezbjedna evakuacija ljudi i imovine i spriječeno njegovo širenje,

b) zaštitu od požara u zavisnosti od namjene objekta sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara,

v) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara,

g) način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara,

d) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih za sprovođenje preventivnih mjera zaštite od požara i

đ) proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta.

(2) Na obaveze stambene zgrade ne odnose se t. a), b), g), d) i đ) iz stava 1. ovog člana.

(3) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara iz stava 1. tačka v) ovog člana moraju biti istaknuti na vidljivom mestu.

(4) Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da postupaju po proračunima iz Pravila zaštite od požara.

Član 15.

Mjere zaštite od požara u smislu ovog zakona su:

a) izbor lokacije i dispozicije objekata, kao i izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim se sprečava požar ili mogućnost izbijanja i širenja požara svodi na najmanju mjeru,

b) izgradnja prilaznih puteva i prolaza,

v) obezbjeđenje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara,

g) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se obezbjeđuje sigurnost protiv požara,

d) zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja u objektima i prostorijama u kojima bi zbog toga moglo doći do požara,

đ) način spasavanja ljudi i imovine,

e) postavljanje uređaja za javljanje, gašenje požara i sprečavanje njegovog širenja, uređaja za mjerenje koncentracije eksplozivnih smjesa (gasovi, pare i prašina) i drugih uređaja za kontrolu bezbjednog odvijanja tehnološkog procesa,

ž) održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara,

z) organizovanje službe osmatranja i obezbjeđenje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara i

i) zabranjeno je loženje otvorene vatre u šumi i na udaljenosti od 100 metara od ruba šume, izuzev na određenim i za tu namjenu obilježenim mjestima, u skladu sa mjerama zaštite od požara.

Član 16.

(1) **Dokumentima prostornog uređenja** u odnosu na mjere zaštite od požara utvrđuju se:

- a) sistem objekata vodosnabdijevanja, razvoj primarne i sekundarne mreže sa odgovarajućim kapacitetima za potrebe zaštite od požara,
- b) udaljenost između zona predviđenih za industrijske objekte, skladišta zapaljivih tečnosti, gasova i eksplozivnih materija,
- v) udaljenost između objekata različite namjene unutar industrijske zone,
- g) širina puteva koji omogućavaju pristup vatrogasnim vozilima do svakog objekta i njihovo manevrisanje za vrijeme gašenja požara i

d) nosioci izrade dokumenata prostornog uređenja dužni su da u posebnoj cjelini definišu mjere zaštite od požara i eksplozije.

(2) **U postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja ili u postupku njihove izmjene ili dopune pribavlja se mišljenje Ministarstva u vezi sa planiranim mjerama zaštite od požara.**

(3) Ministar donosi propis o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekta kod kojih je povećan rizik od požara.

Član 17.

(1) Građevinski objekti grade se na mjestu i na način da se time ne stvara opasnost od požara za druge objekte.

(2) Na postojećim objektima ne mogu se izvoditi radovi koji bi mogli dovesti do smanjenja bezbjednosti od požara na objektu ili na susjednim objektima.

(3) Izvođač radova na objektima iz st. 1. i 2. ovog člana dužan je da **u pisanoj formi** odredi i preduzme potrebne mjere za sprečavanje izbijanja i širenja požara i obezbijedi potrebna sredstva i opremu za gašenje požara.

Član 19.

(1) Iz požarnih sektora u objektima iz člana 18. ovog zakona mora biti omogućena bezbjedna evakuacija u slučaju požara, a putevi evakuacije moraju imati dovoljnu propusnost i biti na siguran način zaštićeni od vatre i dima.

(2) Požarni sektori određuju se na osnovu standarda i analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, požarnog rizika i materijalne vrijednosti objekta ili njegovog dijela.

(3) **Svi prodori instalacija: električnih, vodovodnih, grijanja, klimatizacije i ventilacije, između požarnih sektora moraju biti tako izvedeni da sprečavaju prolaz dima i toplote iz jednog požarnog sektora u drugi.**

(4) **Svi materijali ugrađeni u zidove i druge građevinske elemente između požarnih sektora, kao i vatrootporni premazi potrebno je da imaju mišljenje iz člana 31. stav 2. ovog zakona, a njihova ugradnja mora biti povjerena privrednom društvu ili drugom pravnom licu ovlašćenom od proizvođača.**

Član 20.

(1) **Uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole prilaže se i saglasnost Ministarstva za predviđene mjere i normative zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji.**

(2) **Ministarstvo u sjedištu daje saglasnost za građenje:**

- a) objekata za preradu nafte, naftnih derivata, zapaljivih tečnosti i gasova,
 - b) objekata za proizvodnju eksplozivnih materija,
 - v) proizvodnih objekata u kojima se na jednom lokalitetu u više objekata obavlja jedinstven tehnološki proces,
 - g) objekata za proizvodnju električne energije,
 - d) objekata za proizvodnju energije iz obnovljenih izvora energije (vjetar, bio-gas, solarna energija, geotermalna energija, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda), kao i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom instalirane snage iznad 50 kW,
 - đ) visokih brana i akumulacija napunjenih vodom, jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje,
 - e) trafostanice napona iznad 110 kV,
 - ž) tunela dužih od 1.000 m,
 - z) međunarodnih i magistralnih produktovoda, gasovoda i naftovoda za transport, gasovoda nazivnog radnog natpritiska više od 16 bara, ukoliko prelaze najmanje dvije opštine, magistralnih i regionalnih toplodalekovoda, objekata za proizvodnju bio-dizela,
 - i) stadiona za 10.000 i više gledalaca, objekata konstruktivnog raspona 50 m i više, objekata visine 50 m i više, silosa kapaciteta više od 10.000 m³,
 - j) postrojenja za tretman opasnog otpada, spaljivanjem ili hemijskim postupcima, kapaciteta više od 70 t dnevno,
 - k) postrojenja za tretman neopasnog otpada spaljivanjem, termičkim i/ili fizičkim, fizičko-hemijskim, hemijskim postupcima, kao i centralnih skladišta i/ili deponija za odlaganje opasnog otpada,
 - l) regionalnih deponija, odnosno deponija za odlaganje neopasnog otpada za područje koje ima više od 200.000 stanovnika,
 - lj) aerodroma za javni saobraćaj,
 - m) pristaništa, luka, marina i pristana (pontona),
 - n) javne željezničke infrastrukture sa priključcima,
 - nj) telekomunikacionih objekata, odnosno mreža, sistema ili sredstava koji su od međunarodnog i magistralnog značaja koji se grade na teritoriji dviju ili više opština, zaključno sa glavnim kapacitetima,
 - o) dalekovoda koji se grade na teritoriji dviju ili više opština,
 - p) drugih objekata od posebnog značaja za Republiku i
 - r) auto-puteva i brzih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka na ove puteve i graničnih prelaza.
- (3) Nadležne organizacione jedinice Ministarstva daju saglasnost za građenje:**
- a) objekata i prostora namijenjenih za obavljanje poslovnih djelatnosti,
 - b) naftovoda, produktovoda i gasovoda,
 - v) trafostanice napona do 110 kV,
 - g) dalekovoda koji se grade na teritoriji opštine,
 - d) skladišnih objekata,
 - đ) proizvodnih objekata u kojima se na jednom lokalitetu u jednom objektu obavlja jedinstven tehnološki proces,
 - e) tunela dužine od 200 m do 1.000 m,
 - ž) objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, ugostiteljski objekti za smještaj, noćni klubovi, ugostiteljski objekti u kojima se služi piće i hrana, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti),

- z) objekata zdravstvenih ustanova, stacionara i domova za smještaj lica sa posebnim potrebama i objekata kazneno-popravnih ustanova,
- i) objekata blokovskog tipa i visokih objekata,
- j) nadzemnih i podzemnih garaža za automobile,
- k) telekomunikacionih objekata (baznih stanica), odnosno mreža, sistema ili sredstava koji se grade na teritoriji jedne opštine,
- l) deponija, odnosno deponija za odlaganje neopasnog otpada za područje nastanjeno do 200.000 stanovnika,
- lj) objekata za proizvodnju energije iz obnovljenih izvora energije (vjetar, bio-gas, solarna energija, geotermalna energija, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda), kao i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom instalisane snage do 50 kW,
- m) magistralnih, regionalnih, lokalnih i nekategorisanih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka na ove puteve i
- n) objekata za eksploataciju, preradu i oplemenjivanje ruda (površinske kopove).

(4) Za individualnu stambenu izgradnju i objekte koji se povremeno koriste za boravak i odmor nije potrebna saglasnost iz stava 3. ovog člana.

(5) Saglasnost iz člana 20. st. 2. i 3. ovog zakona daje se za cijeli objekat, a kada se objekat gradi po dijelovima za dio objekta, ako taj dio predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu i može se samostalno koristiti.

(6) Saglasnost na predviđene normative zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji za građenje magacina za smještaj eksplozivnih materija kao i objekata za uskladištavanje i trgovinski promet zapaljivih tečnosti, zapaljivih gasova i gasa u bocama izdaje Ministarstvo u sjedištu, odnosno **nadležna organizaciona jedinica Ministarstva** u skladu sa čl. 49. i 62. Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova.

(7) Ministar donosi propis o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara.

Član 21.

(1) Privredna društva i druga pravna lica koja izrađuju tehničku dokumentaciju za građenje objekata dužna su da:

- a) pri izradi tehničke dokumentacije ugrade sve propisane mjere zaštite od požara u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom,
- b) uz tehničku dokumentaciju izrade prilog zaštite od požara sa naznakom svih opasnosti koje se mogu pojaviti pri korišćenju objekta i mjera koje su predviđene u tehničkoj dokumentaciji da bi se ove opasnosti otklonile i
- v) navedu sve propise koji su korišćeni pri izradi tehničke dokumentacije.

(2) Prilog iz stava 1. tačka b) ovog člana izrađuje se za svaki objekat ili dio objekta ili instalacije koje su predmet projektovanja i sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom, sa potpisom i pečatom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.

(3) Projektant za zaštitu od požara iz stava 2. ovog člana može biti lice koje je u stalnom radnom odnosu u privrednom društvu i drugom pravnom licu iz stava 1. ovog člana i koje ima visoku ili višu stručnu spremu ili završene studije prvog ciklusa sa 240 ESTS bodova ili 180 ESTS bodova, tehničkog smjera i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara.

(4) Privredno društvo i drugo pravno lice koje izrađuje tehničku dokumentaciju, odnosno prilog zaštite od požara iz stava 1. tačka b) ovog člana, a nema zaposleno lice koje

ispunjava uslove za odgovornog projektanta za zaštitu od požara, zaključuje ugovor sa privrednim društvom ili drugim pravnom licem registrovanim za izradu projektne dokumentacije, koje u stalnom radnom odnosu ima zaposlenog odgovornog projektanta za zaštitu od požara.

Član 22.

(1) Za objekte i radove za koje je potrebna saglasnost Ministarstva u sjedištu za predviđene mjere i normative zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji, kao i za industrijske objekte i objekte namijenjene za javnu upotrebu u kojima se sakuplja ili boravi veći broj lica, uz tehničku dokumentaciju investitor je dužan da priloži i poseban elaborat u kome se na sažet i cjelovit način na osnovu grafičkih priloga, proračuna i tekstualnih objašnjenja moraju prikazati sve mjere zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji, sa predviđenim, odnosno odabranim sistemom zaštite od požara, njegovom funkcionalnosti i efikasnosti.

(2) Za objekte iz stava 1. ovog člana, za koje su posebnim propisom određene mjere zaštite od požara, investitor ne prilaže poseban elaborat već uz tehničku dokumentaciju izrađuje prilog zaštite od požara iz člana 21. stav 1. tačka b) ovog zakona.

(3) Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom, sa potpisom i pečatom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.

Član 23.

(1) Za izradu elaborata iz člana 22. ovog zakona može se ovlastiti organizacija koja ima najmanje dva stalno zaposlena projektanta koji imaju visoku stručnu spremu tehničkog smjera ili završene studije prvog ciklusa sa 240 ESTS bodova, najmanje tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara.

(2) Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana na zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica daje Ministarstvo u sjedištu **na period od pet godina.**

(3) Rješenjem se ukida dato ovlašćenje ako se u organizaciji iz stava 1. ovog člana promijene okolnosti tako da organizacija ne ispunjava propisane uslove ili ako se u postupku nadzora utvrdi da se organizacija prilikom izrade elaborata ne pridržava propisa i drugih normativa zaštite od požara.

(4) Ministar donosi Pravilnik o programu i načinu pripremanja i polaganja stručnog ispita radnika koji rade na poslovima sprovođenja zaštite od požara.

Član 24.

(1) Uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole izgrađenog ili rekonstruisanog objekta ili dijela objekta koji predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu i koji se kao takav može samostalno koristiti prilaže se i saglasnost Ministarstva kojom se utvrđuje da su u njima sprovedene mjere zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji.

(2) Saglasnost iz stava 1. ovog člana za objekte iz člana 20. **st. 2. i 5.** ovog zakona daje Ministarstvo u sjedištu, a za objekte iz člana 20. **st. 3. i 5.** ovog zakona daje **nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.**

(3) Odobrenje za upotrebu objekta u kojem je ugrađeni sistem za dojavu i gašenje požara, uređaji za kontrolno i zaštitno djelovanje i uređaji za sprečavanje širenja požara može

se izdati nakon što se ispita njihova ispravnost i optimalno djelovanje u skladu sa projektnim rješenjem i primijenjenim standardima i normativima.

(4) Ispitivanje iz stava 3. ovog člana i periodično ispitivanje prema tehničkim propisima i uputstvu proizvođača mogu vršiti samo privredna društva i druga pravna lica koja su registrovana za tu djelatnost i koji su dobili odobrenje Ministarstva **na period od pet godina.**

(5) Ministar donosi propis o tehničkim normativima za stabilne instalacije za dojavu požara.

Član 25.

(1) Električne, ventilacione, gasne, naftovodne, toplovodne, gromobranske i druge instalacije i uređaji, kao i dimovodi, moraju se postaviti, odnosno izvoditi, koristiti i održavati prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

(2) **Sistemi za ventilaciju ili klimatizaciju u prostorijama u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće moraju se redovno pregledati, a navedeni sistemi čistiti po potrebi a najmanje svaka tri mjeseca, o čemu se vodi evidencija.**

(3) **Gradovi i opštine na teritoriji Republike Srpske dužni su da donesu odluku o formiranju dimnjačarske službe ili potpišu ugovor sa pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost, koja podrazumijeva obavezu čišćenja po potrebi, a najmanje jednom godišnje i kontrole dimovodnih objekata i uređaja za loženje, izuzev individualnih stambenih objekata.**

(4) Instalacije i uređaji iz stava 1. ovog člana, kao i dimovodi i ložišta mogu se upotrebljavati samo ako su ispravni i ako su pravilno postavljeni.

(5) **Ministar, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje građevinarstvo i ekologiju, donosi podzakonski akt kojim će se propisati uslovi i kriterijumi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti.**

Član 30.

(1) U objektima u kojima se održavaju javni skupovi, priredbe, sajmovi i slično, organizatori su dužni da za vrijeme njihovog trajanja obezbijede vatrogasno dežurstvo.

(2) U privrednim društvima i drugim pravnim licima vatrogasno dežurstvo se organizuje i u toku procesa rada kada je povećana opasnost od izbijanja požara.

(3) Pod vatrogasnim dežurstvima iz st. 1. i 2. ovog člana podrazumijeva se prisustvo više lica stručno osposobljenih za gašenje požara sa odgovarajućom opremom i sredstvima za blagovremeno gašenje početnih požara.

(4) Pri projektovanju i izgradnji visokih stambenih objekata **i objekata** namijenjenih za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, hoteli, pansioni, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri površine više od 500 m², aerodromi i drugi slični objekti) i industrijskim objektima obavezno je postavljanje uređaja koji omogućavaju otkrivanje i javljanje požara.

(5) **Pri projektovanju i izgradnji visokih objekata (osim stambenih zgrada), zgrada arhiva i dokumentacije od posebnih vrijednosti, objekata u kojima se obavlja trgovina, površine preko 3.500 m², objekata koji služe za izložbe, površine preko 1.000 m², muzeja, bioskopa, pozorišta, aerodromskih zgrada, površine preko 1.000 m², pored uređaja iz stava 4. ovog člana, obavezna je ugradnja uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara (stabilni sistemi za gašenje požara).**

(6) Uređaji za otkrivanje i javljanje požara i uređaji za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, tako da se obezbijedi njihovo stalno i nesmetano funkcionisanje.

(7) U objektima u kojima se odvijaju tehnološki procesi u kojima se proizvode, prerađuju, koriste i uskladištavaju zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije, pored uređaja iz stava 4. ovog člana, obavezna je i ugradnja:

- a) uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara (stabilni sistemi za gašenje požara) i sprečavanje njegovog širenja,
- b) uređaja za mjerenje koncentracije eksplozivnih smjesa (gasovi, pare i prašina) i
- v) drugih uređaja za kontrolu bezbjednog odvijanja tehnološkog procesa, zavisno od namjene objekata i opasnosti od pojave požara.

(8) Ministar donosi propis o tehničkim normativima za izradu tehničke dokumentacije kojom moraju biti snabdjeveni sistemi, oprema i uređaji za otkrivanje požara i alarmiranje.

Član 31.

(1) Strano privredno društvo koje stavlja u promet uređaje, opremu i sredstva za zaštitu od požara i eksplozija dužno je da prije stavljanja u promet pribavi atest (ispravu) registrovane ili ovlašćene organizacije u smislu Zakona o standardizaciji u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/02), a za opremu koja se koristi u tehnološkim i drugim procesima sa lako zapaljivim ili eksplozivnim materijama dužno je da Ministarstvu u sjedištu dostavi dokaz o izvršenom ispitivanju njihove usklađenosti sa propisima i standardima o zaštiti od požara i eksplozija zemlje porijekla.

(2) Za stavljanje u promet uređaja, opreme i sredstava za zaštitu od požara i eksplozija iz stava 1. ovog člana, **za uređaje definisane u članu 30. stav 6. ovog zakona i uslove za redovno ispitivanje i servisiranje** potrebno je pribaviti mišljenje Ministarstva u sjedištu.

Član 32.

(1) Korisnici ručnih i prevoznih aparata za gašenje početnog požara dužni su da obezbijede redovno ispitivanje aparata prema uputstvu proizvođača, odnosno standardima, a najmanje jednom godišnje.

(2) Ispitivanje aparata iz stava 1. ovog člana koji se nalaze u upotrebi može vršiti privredno društvo i drugo pravno lice i preduzetnik koji su registrovani za tu djelatnost, a imaju odgovarajuću tehničku opremu, poslovni prostor i stručne radnike i koji za to dobiju odobrenje Ministarstva **na period od pet godina.**

(3) O izvršenim ispitivanjima i pregledima vodi se evidencija, koja sadrži identifikacioni broj aparata, ime radnika koji vrši ispitivanje i datum ispitivanja.

(4) Evidenciju iz stava 3. ovog člana popisuje ministar.

(5) Ministar donosi Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara.

Član 36.

(1) Privredna društva i druga pravna lica, republički organi uprave i drugi organi dužni su **najkasnije u roku od 30 dana** da obezbijede obuku koja se sastoji u informisanju i upoznavanju svakog radnika prema posebno utvrđenom programu u pogledu opasnosti od požara koje se tiču poslova i zadataka na koje je raspoređen, kao i o mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnoj upotrebi priručnih aparata, uređaja i opreme i sredstava za gašenje

požara i da ih upoznaju sa materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara prilikom:

- a) zapošljavanja,
- b) premještaja ili promjene posla,
- v) uvođenja nove radne opreme ili promjene opreme i
- g) uvođenja novih tehnologija.

(2) Subjekti zaštite od požara dužni su da jedanput u toku tri godine vrše provjeru znanja radnika iz stava 1. ovog člana, o čemu se vodi evidencija.

(3) Obuka radnika u smislu stava 1. ovog člana sprovodi se u toku radnog vremena.

(4) Odredbe st. 1, 2. i 3. ovog člana primjenjuju se i na preduzetnike.

V ORGANIZACIJA VATROGASNO-SPASILAČKE SLUŽBE

1. Vatrogasno-spasilačke jedinice

Član 39.

(1) Radi učestvovanja u sprovođenju preventivnih mjera zaštite od požara, koje su u funkciji blagovremenosti i povećanja efikasnosti vatrogasne intervencije, gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama, sprovođenje mjera zaštite od požara utvrđenih planom zaštite od požara opštine – grada, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, te obavljanje i drugih poslova u ekološkim i drugim nesrećama, osnivaju se **vatrogasno-spasilačke jedinice**.

(2) **Vatrogasno-spasilačke** jedinice mogu biti profesionalne vatrogasne jedinice i dobrovoljne vatrogasne jedinice.

(3) Profesionalne **vatrogasno-spasilačke** jedinice osnivaju se u skladu sa ovim zakonom za područje opštine ili grada ili za dio tog područja kao teritorijalne **vatrogasno-spasilačke** jedinice, a u privrednim društvima i drugim pravnim licima kao preduzetne **vatrogasno-spasilačke** jedinice.

(4) Dobrovoljne **vatrogasno-spasilačke** jedinice formiraju se u vatrogasnim društvima, a mogu se formirati i u privrednim društvima i drugim pravnim licima, jedinicama lokalne samouprave, republičkim organima uprave i drugim organima.

(5) **Vatrogasno-spasilačke jedinice ostvaruju zadatke jedinica civilne zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama.**

Član 41.

Dvije ili više opština mogu sporazumno osnovati zajedničku teritorijalnu **vatrogasno-spasilačku** jedinicu.

Član 42.

(1) Teritorijalnom **vatrogasno-spasilačkom** jedinicom rukovodi starješina teritorijalne **vatrogasno-spasilačke** jedinice, kojeg imenuje načelnik opštine, odnosno gradonačelnik na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

(2) Nadležni organ opštine, odnosno grada donosi propis o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u **teritorijalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici** nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva u sjedištu.

Član 44.

(1) U jedinicama lokalne samouprave sa više od 20.000 stanovnika obavezno se osniva teritorijalna **vatrogasno-spasilačka** jedinica.

(2) U jedinicama lokalne samouprave do 20.000 stanovnika obavezno se osniva teritorijalna **vatrogasno-spasilačka** jedinica ili dobrovoljna **vatrogasno-spasilačka** jedinica sposobna za gašenje požara.

Član 46.

(1) Vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 44. ovog zakona donose godišnji plan i program za stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca – spasilaca (u daljem tekstu: vatrogasac) i njihovu spremnost za brzo i efikasno djelovanje u izvršavanju zadataka, kao i način vršenja provjere stručnog znanja vatrogasaca.

(2) Ministarstvo u sjedištu daje saglasnost na plan i program iz stava 1. ovog člana, a kontrolu nad njegovim izvršavanjem vrši **nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.**

(3) **Vatrogasno-spasilačke** jedinice iz stava 1. ovog člana nakon izvršavanja plana i programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca organizuju provjeru stručnog znanja vatrogasaca.

(4) **Vatrogasac** koji prilikom provjeravanja stručnog znanja ne pokaže zadovoljavajući uspjeh ne može nastaviti rad na poslovima i zadacima na koje je raspoređen.

Član 47.

(1) **Vatrogasno-spasilačke jedinice** dužne su da vode evidenciju o požarima i elementarnim nepogodama, kao i evidenciju o učešću u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine.

(2) **Vatrogasno-spasilačke jedinice** i dobrovoljne **vatrogasno-spasilačke** jedinice iz člana 44. ovog zakona dužne su da skupštini opštine, na njen zahtjev, dostavljaju stalne i povremene izvještaje koji se tiču poslova zaštite od požara i da odmah nakon izvršene intervencije na gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom **dostave izvještaj o intervenciji u nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva.**

Član 49.

(1) **Vatrogasno-spasilačke jedinice** iz člana 44. ovog zakona moraju imati najmanje 12 vatrogasaca.

(2) Prilikom utvrđivanja broja vatrogasaca u svim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama mora se voditi računa o sposobnosti i spremnosti **vatrogasno-spasilačke** jedinice tako da svaka smjena koja je na dužnosti bude po svom brojnom sastavu i tehničkoj opremi sposobna za efikasno gašenje požara.

(3) U svakoj smjeni mora biti prisutan broj vatrogasaca određen planom zaštite od požara.

(4) U vrijeme obavljanja poslova i zadataka vatrogasac ne smije biti pod uticajem alkohola ili opojnih droga ili psihotropnih supstanci.

(5) Tehnička oprema i sredstva za gašenje požara moraju biti ispravna, u pripravnosti i održavati se prema uputstvu proizvođača, o čemu se vodi evidencija.

(6) Vatrogasno-spasilačke jedinice moraju da obezbijede minimum vatrogasne opreme na osnovu plana zaštite od požara grada, odnosno opštine.

Član 50.

(1) Za vatrogasca u **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici iz člana 44. ovog zakona može se primiti lice koje, pored opštih uslova, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- a) da ima najmanje stručnu spremu kvalifikovanog radnika odgovarajuće tehničke struke (vatrogasne, građevinske, metalske, bravarske, hemijske, električarske i druge struke),
- b) da nije starije od **21 godinu** i
- v) da je zdravstveno i psihofizički sposobno za vršenje poslova gašenja požara i spasavanja ljudi i imovine.

(2) Zdravstvene i psihofizičke uslove iz stava 1. ovog člana propisuje podzakonskim aktom ministar nadležan za poslove zdravlja i socijalne zaštite.

(3) Lice iz stava 1. ovog člana može učestvovati u gašenju požara ako je položilo stručni ispit za vatrogasca u profesionalnoj **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici.

(4) Opštim aktom teritorijalne **vatrogasno-spasilačke** jedinice, odnosno privrednog društva i drugog pravnog lica koje je osnovalo preduzetnu **vatrogasno-spasilačku** jedinicu mogu se propisati i drugi posebni uslovi za obavljanje poslova i zadataka vatrogasca.

Član 51.

(1) Stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara dužni su da polože starješine profesionalnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica, njihovi zamjenici, radnici profesionalnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica koji rukovode jedinicom za gašenje požara, kao i rukovodioci dobrovoljnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica koji rukovode jedinicom u gašenju požara.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, članovi (vatrogasci) dobrovoljnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica koji te dužnosti ne obavljaju profesionalno, polažu ispit za rukovodioca akcije gašenja požara, odnosno za zvanje vatrogasca u dobrovoljnoj **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici po pravilima Vatrogasnog saveza Republike Srpske.

(3) Starješina iz člana 42. stav 1. ovog zakona dužan je da u roku od šest mjeseci od dana imenovanja položi stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara.

(4) Radnici profesionalnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica koji rukovode jedinicom za gašenje požara, kao i rukovodioci dobrovoljnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica iz stava 1. ovog člana koji rukovode jedinicom u gašenju požara, mogu polagati stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara ako imaju položen stručni ispit za vatrogasca u profesionalnoj **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici i jednu godinu radnog iskustva na poslovima vatrogasca, nakon položenog stručnog ispita za vatrogasca.

(5) Ministar donosi propise o programu i načinu polaganja stručnog ispita za profesionalne vatrogasce i rukovodioce akcije gašenja požara, kao i propise o uniformi i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama i pravila službe u **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama.

Član 52.

(1) Stručni ispit iz člana 51. stava 1. ovog zakona, kao i stručni ispit iz člana 50. **st. 3. i 4.** ovog zakona polaže se pred ispitnom komisijom koju imenuje **nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.**

(2) Komisija iz stava 1. ovog člana ima pet članova od kojih jedan član mora biti iz Ministarstva u sjedištu, a jedan iz Vatrogasnog saveza Republike Srpske.

(3) Troškove polaganja stručnog ispita snosi **vatrogasno-spasilačka** jedinica ako je ona kandidata uputila na polaganje.

(4) Visinu troškova za polaganje stručnog ispita određuje ministar.

Član 53.

(1) U vatrogasno-spasilačkim jedinicama iz člana 44. ovog zakona rad se odvija u smjenama, s tim što rad u jednoj smjeni ne može trajati duže od 12 časova.

(2) Rad u jednoj smjeni može se produžiti samo ako je to neophodno za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine, kao i za vršenje neodložnih poslova i zadataka određenih opštim aktom **vatrogasno-spasilačke** jedinice.

Član 54.

Radi organizovanog dobrovoljnog učestvovanja građana u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama, kao i radi preventivne djelatnosti, propagiranja vatrogastva i vršenja drugih zadataka u vezi sa zaštitom od požara, u skladu sa ovim zakonom i planom zaštite od požara, fizička lica i privredna društva i druga pravna lica mogu osnivati vatrogasna društva.

Član 56.

(1) U dobrovoljnoj **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici iz člana 44. ovog zakona starješina i rukovodilac akcije gašenja požara u smjenama moraju ispunjavati iste uslove za zasnivanje radnog odnosa kao i starješina i rukovodilac akcije gašenja požara u teritorijalnoj **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici.

(2) Za profesionalno obavljanje poslova starješine i rukovodioca akcije gašenja požara u dobrovoljnim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama, osim dobrovoljnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica iz člana 44. ovog zakona, može se primiti na rad lice koje ispunjava uslove iz člana 50. stav 1. t. a) i v) i člana 51. **stav 4.** ovog zakona.

(3) Za profesionalnog vatrogasca u sastavu dobrovoljne **vatrogasno-spasilačke** jedinice može se primiti na rad lice koje ispunjava uslove propisane za vatrogasca u profesionalnoj **vatrogasno-spasilačkoj** jedinici iz člana 50. **st. 1. i 4.** ovog zakona.

(4) Profesionalni vatrogasci u dobrovoljnim i preduzetnim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama imaju ista prava, obaveze i odgovornosti koje su ovim zakonom utvrđene za profesionalne vatrogasce u teritorijalnim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama.

Član 72.

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite od požara određenih ovim zakonom i planovima zaštite od požara, kao i nad sprovođenjem propisa o tehničkim normativima u pogledu zaštite od požara vrši Inspektorat.

(3) Inspeksijske poslove iz stava 2. ovog člana iz oblasti zaštite od požara vrše inspektori za zaštitu od požara.

(4) Kontrolu nad radom **vatrogasno-spasilačke** jedinice u pogledu spremnosti i tehničke opremljenosti jedinice, stručnog osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca i sposobnosti **vatrogasno-spasilačke** jedinice za gašenje požara vrši **nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.**

(5) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kontrolu nad primjenom propisa o tehničkim normativima zaštite od požara kod privrednih društava ili drugih pravnih lica koja uz tehničku dokumentaciju za građenje izrađuju priloge i elaborate zaštite od požara u skladu sa čl. 21. i 22. ovog zakona vrši inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara u Ministarstvu.

(6) Nadležna organizaciona jedinica Ministarstva vrši nadzor nad primjenom propisa zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji za građenje objekata i izgrađenih objekata, u postupku davanja saglasnosti iz čl. 20. i 24. ovog zakona, kao i pregled dokumentacije i kontrolu usaglašenosti dokumentacije i stvarnog stanja objekata, u postupku kategorizacije ugroženosti od požara.

Član 73.

(1) **Vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 44. ovog zakona posredstvom radnika** vrše pojedine stručne poslove nadzora koji se odnose na blagovremenost i povećanje efikasnosti vatrogasne intervencije, funkcionalnost i ispravnost vodozahvata, hidranata, aparata za gašenje požara, dimovoda, odlaganja zapaljivih tečnosti i gasova i drugih zapaljivih materijala u podrumima, na tavanima i drugim mjestima koja predstavljaju opasnost, prohodnost požarnih puteva i prilaza električnim razvodnim tablama, hidrantima, aparatima, blokadnim ventilima gasnih instalacija i instalacija sa zapaljivim tečnostima, zabranu korišćenja otvorenog plamena i pušenja na požarno ugroženim prostorima.

(2) Poslove iz stava 1. ovog člana mogu vršiti samo rukovodioci akcije gašenja požara.

(3) O izvršenoj kontroli sačinjava se zapisnik sa prijedlogom mjera za otklanjanje uzroka koji mogu da dovedu do izbijanja i širenja požara, koji se dostavlja vlasniku, odnosno korisniku objekta.

(4) Ako vlasnik, odnosno korisnik objekta ne izvrši predložene mjere iz stava 3. ovog člana, **vatrogasno-spasilačka** jedinica iz stava 1. ovog člana o tome odmah obavještava Inspektorat.

(5) Nadzor nad vršenjem poslova iz stava 1. ovog člana vrši Inspektorat.

Član 74.

(1) U vršenju inspekcijuskog nadzora nadležni inspektor pored opštih ovlašćenja propisanih Zakonom o inspekcijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/10), ima ovlašćenje i da:

- a) naloži da se preurede, premjeste, odnosno demontiraju dimnjaci, peći, instalacije i drugi uređaji od kojih prijeti opasnost da izazovu požar,
- b) naloži da se izvrši popravka, rekonstrukcija, dogradnja i pregradnja na objektima, instalacijama i uređajima u svrhu sprečavanja, izbijanja i širenja požara,
- v) zabrani upotrebu objekta ili postrojenja ako se njihovim preuređenjem ili drugim mjerama ne može otkloniti opasnost od požara za takve ili susjedne objekte,
- g) naloži uklanjanje građevinskih i drugih prepreka, instalacija i uređaja koji bi u slučaju izbijanja požara predstavljali smetnju za brzo i efikasno spasavanje ljudi i imovine i gašenja požara,
- d) zabrani pušenje i upotrebu otvorene vatre i svjetiljki sa otvorenim plamenom na prostoru gdje se koriste eksplozivne materije, zapaljive tečnosti i gasovi, kao i druge lako zapaljive materije,

đ) naloži da se izvrši popravka, rekonstrukcija, dogradnja i pregradnja na objektima radi sprečavanja ubacivanja predmeta izvana koji bi mogli prouzrokovati požar,

e) naloži da se uvede stalni nadzor na mjestima gdje su smještene zapaljive materije,

ž) naloži da se izvrši nabavka neophodne vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara u skladu sa planom ili pravilnikom zaštite od požara, kao i njihovo čuvanje i održavanje u ispravnom stanju,

z) naloži da se vrši redovno otklanjanje otpadnih materijala i drugih predmeta sa mjesta na kojima predstavljaju opasnost za nastanak požara,

i) naloži da se izvrši obilježavanje požarnih puteva i redovno vrši njihovo održavanje,

j) zabrani dalje izvođenje radova dok izvođač radova ne preduzme potrebne mjere za sprečavanje izbijanja i širenja požara i ne obezbijedi potrebna sredstva i opremu za gašenje požara,

k) zabrani dalju gradnju objekta dok se ne uklone nedostaci u projektnoj dokumentaciji izrađenoj suprotno propisima, standardima i drugim normativima zaštite od požara,

l) zabrani loženje vatre u šumi i na udaljenosti od 100 m od ruba šume u skladu sa mjerama zaštite od požara i

lj) naredi preduzimanje i drugih mjera propisanih tehničkim propisima, radi sprečavanja izbijanja i širenja požara.

(2) Prije određivanja mjera iz stava 1. t. a) do g) ovog člana inspektor može odrediti i stručni komisijски pregled objekta i postrojenja.

(3) Inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara u vršenju kontrole nad radom **vatrogasno-spasilačke** jedinice ima ovlaštenje i dužnost da preduzme sljedeće mjere:

a) naloži **vatrogasno-spasilačkoj jedinici ili nadležnom organu grada, odnosno opštine** da nabavi tehničku opremu i sredstva koja nedostaju, u skladu sa planom zaštite od požara (grada, opštine ili privrednog društva) i programom opremanja **vatrogasno-spasilačke** jedinice,

b) naloži popravak postojeće vatrogasne opreme i sredstava,

v) naloži stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca i

g) naredi preduzimanje i drugih mjera radi ukupnog poboljšanja efikasnosti **vatrogasno-spasilačke** jedinice.

(4) Inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara u vršenju kontrole primjene propisa o tehničkim normativima zaštite od požara kod privrednih društava i drugih pravnih lica koji uz tehničku dokumentaciju za građenje izrađuju priloge i elaborate zaštite od požara iz čl. 21. i 22. ovog zakona ima ovlaštenje i dužnost da preduzme sljedeće mjere:

a) naloži privrednom društvu i drugom pravnom licu da u određenom roku ukloni nedostatke u tehničkoj dokumentaciji i istu uskladi sa odgovarajućim tehničkim propisima,

b) naloži privrednom društvu i drugom pravnom licu da u određenom roku izvrši popunu radnih mjesta sa odgovarajućim brojem radnika u skladu sa članom 22. ovog zakona, potrebnih za izradu elaborata zaštite od požara i

v) da ukine ovlaštenje koje je izdato privrednom društvu i drugom pravnom licu u skladu sa članom 23. st. 1. i 2. ovog zakona.

(5) Žalba na rješenje iz stava 4. tačka v) ovog člana ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 79.

(1) Sredstva za rad teritorijalnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica osnovanih u opštini, odnosno gradu kao posebnih unutrašnjih organizacionih jedinica obezbjeđuju se u budžetu opštine, odnosno grada, kao i iz namjenskih sredstava za ove jedinice u ostvarivanju zadataka civilne zaštite i prihoda koje ostvare vršenjem usluga koje ne spadaju u redovnu djelatnost ovih jedinica, te drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Sredstva za rad preduzetnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica obezbjeđuje privredno društvo ili drugo pravno lice koje je osnovalo tu jedinicu, kao i iz namjenskih sredstava za ostvarivanje zadataka civilne zaštite, osnovana u skladu sa **Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama**.

Član 80.

(1) Sredstva za rad vatrogasnih društava i dobrovoljnih **vatrogasno-spasilačkih** jedinica koje su formirane u vatrogasnim društvima obezbjeđuju se iz budžeta opštine, odnosno grada, članarina i poklona, namjenskih sredstava koja se daju na korišćenje kao oprema i inventar za ostvarivanje zadataka ovih jedinica u funkcionisanju civilne zaštite u skladu sa **Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama**, te iz drugih izvora.

(2) Sredstva za rad dobrovoljnog vatrogasnog društva koje je osnovano za jedno ili više privrednih društava ili drugih pravnih lica i za rad dobrovoljne **vatrogasno-spasilačke** jedinice toga društva obezbjeđuju se iz sredstava privrednog društva, odnosno drugih pravih lica za koja je društvo osnovano, i drugih izvora.

Član 83.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice iz člana 23. ovog zakona ili privredno društvo i drugo pravno lice koje izrađuje tehničku dokumentaciju za građenje objekata, odnosno novčanom kaznom od 3.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice koje izrađuje tehničku dokumentaciju za građenje objekata, ako:

a) ne utvrdi propisanu organizaciju (član 9) i ne podnese zahtjev za propisanu kategorizaciju (član 9a),

b) suprotno propisima, standardima i drugim normativima zaštite od požara potvrdi da su u potpunosti primijenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara kojima je obezbijedena funkcionalnost i efikasnost tehničkom dokumentacijom privrednih, odnosno odabranih mjera i normativa zaštite od požara (**čl. 21. i 22**) i

v) ne postupi u skladu sa propisima i standardima pri ispitivanju iz člana 24. stav 4, člana 32. stav 2. i člana 33. ovog zakona, te ako ta ispitivanja vrši bez odobrenja iz člana 24. stav 4. i člana 32. stav 2. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik registrovan za vršenje djelatnosti zaštite od požara novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM.

(3) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu iz člana 23. ovog zakona ili privrednom društvu i drugom pravnom licu ili preduzetniku registrovanom za vršenje djelatnosti zaštite od požara novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM.

(4) Ako Vatrogasni savez Republike Srpske, sredstva za tehničko opremanje **vatrogasno-spasilačkih** jedinica koriste suprotno odredbama **iz člana 81. stav 2. tačka a)** ovog zakona kazniće se novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM, a odgovorno lice u

Vatrogasnom savezu Republike Srpske, gradu ili opštini kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 1.000. KM.

(5) Novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kazniće se odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave:

- a) ukoliko ne sprovede predviđene mjere iz člana 25. stav 3. ovog zakona,**
- b) ukoliko ne obezbijedi brojnost vatrogasaca iz člana 49. stav 1. ovog zakona,**
- v) ukoliko ne obezbijedi uslove iz člana 49. st. 5. i 6. ovog zakona i**
- g) ukoliko ne formiraju dimnjačarsku službu ili ne potpišu ugovor sa pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost (član 25. stav 3).**

Član 84.

(1) Novčanom kaznom od 1000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

- a) pri izvođenju radova na objektima ne preduzme potrebne mjere za sprečavanje izbijanja i širenja požara i ne obezbijedi potrebna sredstva i opremu za gašenje požara (član 17. stav 3),
- b) ne odredi požarni sektor ili ne sprovede sve tehničke mjere na osnovu kojih su ovi sektori određeni (član 18),
- v) upotrebljava neispravne ili nepravilno postavljene instalacije, uređaje, kao i dimovode i ložišta ili nema dokumentaciju o održavanju (član 25),
- g) drži ili uskladištava lako zapaljive materije protivno odredbama člana 26. stav 1. ovog zakona ili koristi otvorenu vatru protivno odredbi člana 26. stav 2. ovog zakona,
- d) ne drži u pripravnosti uređaje, opremu i alat za gašenje požara na mjestima koja su lako pristupačna (član 28. stav 1),
- đ) ne obezbijedi vatrogasno dežurstvo (član 30.) i ako ne obezbijedi redovno ispitivanje ručnih i prevoznih aparata za gašenje početnog požara (član 32. stav 1),
- e) ne obezbijedi redovno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti uređaja, odnosno sistema za dojavu i gašenje požara prema uputstvu proizvođača, a najmanje jedanput godišnje i ako o tome ne postoji evidencija (član 33),
- ž) stavi u promet uređaje, opremu i sredstva protivno odredbama člana 31. ovog zakona ili ako ne izvrši naređenje o zabrani upotrebe takve opreme (član 76),
- z) se ponaša suprotno odredbi člana 34. ovog zakona,
- i) ne izvrši obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima od požara i praktičnom upotrebom sredstava za gašenje požara kao i propisanu provjeru radnika u rukovanju aparatima za početno gašenje požara (član 36),
- j) ne donese plan i program stručnog usavršavanja vatrogasaca ili ne organizuje njegovo sprovođenje ili ne vrši provjera stručnog znanja vatrogasaca (član 46),
- k) ne obezbijedi brojnost vatrogasaca (član 49. stav 3) ili su vatrogasci pod uticajem sredstava iz člana 49. stav 4. ovog zakona ili ne održava tehničku opremu iz sredstava u skladu sa članom 49. stav 5. ovog zakona,
- l) po saznanju za požar ne postupi u skladu sa članom 62. ovog zakona,
- lj) sprečava ili ometa izvršenje naređenja rukovodioca gašenja požara (član 66),
- m) bez opravdanih razloga ne stavi na raspolaganje alat, prevozna, tehnička i druga sredstva potrebna za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine (član 67. stav 3),
- n) ne uplaćuju obaveze iz člana 81. ovog zakona,
- nj) ne sprovede mjere zaštite od požara (član 74),**
- o) ne donesu Pravila zaštite od požara (član 14a) i**

p) redovno ne pregledaju sisteme za ventilaciju ili klimatizaciju u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće i o tome ne vode evidenciju (član 25. stav 2).

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 KM do 5.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 150 KM do 1.500 KM i odgovorno lice u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetnik.

Član 86.

Postojeće **vatrogasno-spasilačke** jedinice i vatrogasna društva osnovana u skladu sa ranije važećim zakonom, uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 86a.

Organizacije koje posjeduju odobrenje za izradu elaborata iz člana 22. stav 1. ovog zakona, dužne su da pokrenu postupak za izdavanje ovlašćenja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 87.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće propise:

a) Pravilnik o uslovima, osnovima i mjerilima za razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih lica, republičkih organa uprave i drugih organa i preduzetnika u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara (član 8. stav 3),

b) Metodologiju za izradu planova zaštite od požara (član 14. stav 2),

v) Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekta kod kojih je povećan rizik od požara (član 16. stav 3),

g) Pravilnik o tehničkim normativima zaštite od požara u objektima namijenjenim za javnu upotrebu u kojima se okuplja, boravi ili radi veći broj lica (član 18. stav 2),

d) Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne instalacije za dojavu požara (član 24. stav 5),

đ) Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (član 27. stav 2),

e) Pravilnik o tehničkim normativima za izradu tehničke dokumentacije kojom moraju biti snabdjeveni sistemi, oprema i uređaji za otkrivanje požara i alarmiranje (član 30. stav 6),

ž) Pravilnik o vođenju evidencije iz člana 32. stav 4. ovog zakona,

z) Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za profesionalne vatrogasce i rukovodioce akcije gašenja požara (član 51. stav 4),

i) Pravilnik o uniformi i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim **vatrogasno-spasilačkim** jedinicama (član 51. stav 4) i

j) Pravila službe **vatrogasno-spasilačkih** jedinica (član 51. stav 4).

(2) Ministar će u roku iz stava 1. ovog člana, u saradnji sa ministrom nadležnim za poslove energetike, donijeti Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara (član 20. stav 6).

Član 87a.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje građevinarstvo i ekologiju donijeti podzakonski akt kojim će se propisati uslovi i kriterijumi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti (član 25. stav 5).

(2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće propise:

a) Pravilnik o programu i načinu pripremanja i polaganja stručnog ispita radnika koji rade na poslovima sprovođenja zaštite od požara (član 23. stav 4) i

b) Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara (član 32. stav 5).